

Naujosios Aušros Vajus Pratęstas Iki Metų Pabaigos

SEIMAS SKLANDŽIAI APSVARSTĖ INĖŠIMUS

Prie pagrindinių seimo darbų priklauso kuopų ir narių įnešimai. Nors praėjusiame seime įnešimų buvo 27, bet jiems apsvaistyti reikėjo veik dvių sesijų.

Pirmuoju įnešimu buvo siūlymas surengti SLA seimus ir Pildomosios Tarybos rinkimus.

Si sklausimas, liečiantis organizacijos konstitucijos pakeitimą, susilaukė seimo didelio dėmesio ir juo pasisakė daugelis delegatų. Taupumo sumetimais buvo siūlyta seimą kviešti ir Pild. Tarybos rinkimus vykdyti kas trys metai.

Kalbėjusių prieš įnešimą mintis galima suvesti į šiuos motyvus: a) keičiantis gyvenimo aplinkybėms fraternalinėms organizacijoms yra būtinas reikalas dažniau peržiūrėti apdraudimo nuostatus ir daryti reikalingus pakeitimus. Tą gali atlikti seimas, bet trys metai šiais laikais yra per ilgas tarpas seimui rinktis; b) ruošiamasis seimui, pats seimas ir Pild. Tarybos rinkimai prisideda prie organizacijos gyvensnės veiklos. Surengtinus seimus, yra pavojus sumažėti veiklai, ypač kuopose; c) lietuvių išlaikyti yra naudinga SLA delegatams rinktis dažniau.

Tokios ir panašios mintys įtikino delegatus ir todėl dauguma balsų siūlymas buvo atmetas. Tuo būdu pasilieka sena tvarka: seimai bus kviečiami ir Pild. Tarybos rinkimai atliekami kas antri metai, kaip iki šiol buvo daroma.

Įnešimas surengti "Tėvynės" leidimą delegatų tarpe nerado pritarimo. Kalbėjusieji labai teigiamai įvertino "Tėvynės" vaidmenį organizacijai ir visuomeni. Anot jų, geriau būtų svarstyti laikraščio praplėtimą, o ne jo sumažinimą. Jei esam pajėgus remti organizacijai palankią spaudą, tuo labiau turim išlaikyti savo laikraštį. Todėl dvių kuopų įnešimas, leisti "Tėvynę" kas antra savaitė, seimo buvo atmetas ir vienbalsiai pasisakyta už siūlymą palikti taip, kaip dabar yra, vadinaisi, "Tėvynę" ir toliau leisti kas savaitę.

Svarstant Tautiškų Centų Fondo klausimą, buvo pareikšta nuomonė, jog tautiniams darbams finansuoti turėtų būti padidinti narių įnašai į tą fondą. Tačiau nuo narių įnašų didinimo buvo susilaikyta.

Didelio pritarimo seime rado įnešimas SLA centrui įsigyti New York'e savo namus, kuriuose galėtų būti organizacijos centro įstaiga, "Tėvynės" redakcija ir svietinė visuomenės bei organizacijų reikalams. Kartu reikšta delegatų nuomonė turėti SLA namus Floridaj ir Chicagoj. Savaimi aišku, kad seimui, dar neturint reikalingų duomenų, sunku buvo nutarti, kur ir kokius namus įsigyti. Tačiau seimas, pritardamas tokiam sumanymui, pavedė reikalą tyrinėti ir spręsti Pild. Tarybai.

Nenujas seime klausimas SLA įregistravimas Kanadoje. Diskusijoje išryškėjo, kad registravimas daug priklauso nuo reikalingo narių kiekio. Kol to nepasiekta, tai ir klausimą negalima išspręsti. Todėl seimas klausimą pavedė tolimesnei Pild. Tarybos studijai ir nužiūrai. Taip pat organizacijos neįregistravimas buvo priežastimi, dėl ko seimas negalėjo priimti Kanados 236 kuopos nuosirdų kvietimą daryti ateinantį seimą Toronto mieste.

Seimas užgrynė konstitucijos pakeitimą, liečiantį delegatus. Pagal pakeitimą, jei dėl kurios nors priežasties delegato vieta lieka laisva, ją užima kuopos išrinktas pavaduotojas.

Pasisakyta ir dėl visų kitų įnešimų. Seimas juos visus apsvaistė ir daugeliu klausimu jo nuomonės sutapo su Įstatų Komisijos rekomendacijomis. Visi įnešimai jau buvo "Tėvynėje" paskelbti prieš seimą, o taip pat jie dar kartą bus suminiėti seimo spausdinamame protokole.

Gvildenant įnešimus, delegatai pareiškė naujų ir naudingų minčių. Paaikškinimus teikė visi Pild. Tarybos nariai, sekretorius B. Pivaronienė, o ypač prez. P. P. Dargis. Tuo būdu buvo suderintos pareikštos nuomonės su apdraudimo departamentų ir organizacijos konstituciniams reikalavimams. Sklandumas ir minčių sutapimas leido greičiau išspręsti numatytus klausimus. Neuzvilkinus darbų, seimas buvo užbaigtas trečiadienį prieš pietus. Galima sakyti, kad 53 seimas visus savo darbus atliko keturiose sesijose, tai yra per dvi dienas, nes antradienį po pietų seimas sesijos neturėjo.

Padaryti seimo nutarimai yra svarbūs organizacijai, ypač jos artimos ateities darbams. Jie tampa naujais nurodymais, kuriais teks vadovautis Pild. Tarybai ir kuopoms savo veikloje.

Kaip kiekvienas buvęs seimas, taip ir pastarasis, įneša į organizacijos gyvenimą naujų minčių, kurios kelia didesnes viltis siekiant didinti ir plėsti susivienijimą.

MIRĖ BUV. PAVERTGŲJŲ SEIMO PIRMININKAS

Liepos 15 d. New York'e mirė dr. Vilis Masens, nuo 1954 iki 1958 m. pirmininkas, jis buvo laukęs Pavergtųjų Seimui, sykiu pirmininkaudamas ir Latvijos delegacijai tame Seime. Velionis buvo prasišovęs netik tarp latvių tremties politikų,

bet ir tarp savo kolegų Pavergtųjų Seime. Kaip šio Seimo pirmininkas, jis buvo laukęs ir Europos Tarybos sesijos Strasburge ir pas eilę delegacijai tame Seime. Velionis buvo prasišovęs netik tarp latvių tremties politikų,

SLA 53-CIO SEIMO VAIZDAI.

Viršutinėje eilėje: 1) Seimo delegatai sesijos metu. 2) Pild. Tarybos narių priesaika — iškilmingas pasivadėjimas. 3) Pagerbiami seimo rengėjai. Paveiksle jų tėra tik dalis.

Apatinėje eilėje seimą sveikina: 1) PL B-nės pirm. J. Bachunas, A. L. Tarybos vicepirmininkas dr. P. Grigaitis, 3) Lietuvos Laisvės Komiteto pirmin. V. Sidzikauskas, 4) Buv. VLIKO vykd. tarybos pirmininkė A. Devenienė ir Vilniečių Draugijos vicepirmin. V. Simkus.

viety pavergtos Europos bylą tenykščiams intelektualams.

Dr. V. Masens gimė 1902 m. Teisė ir tarptautinius santykius studijavo Rygoje ir studijas gilio Prancuzijoje, Anglijoje ir Vokietijoje. Jau 1922 m. jis pradėjo savo tarnybą Latvijos užsienių reikalų ministerijoje, vėliau Latvijos atstovybėse Anglijoje, Lietuvoje ir Prancuzijoje.

Budamas Lietuvoje, išmoko gražiai lietuviškai ir vedė lietuvių A. Lukšytę. Prieš pat Latvijos okupaciją buvo vienas iš artimų užsienių reika-

ly ministro Munters bendradarbių. Tremtyje dirbo Latvijos Raud. Kryžiuje ir IRO. 1950 m. atvykęs į JAV tuoj įsitraukė į laisvųjų latvių laisvės kovą dėl Latvijos nepriklausomybės.

Dr. V. Masens mirtis iš kovojančių tremties gretų išrobyla Latvijos užsienių reikalų ministerijoje, vėliau Latvijos atstovybėse Anglijoje, Lietuvoje ir Prancuzijoje.

Budamas Lietuvoje, išmoko gražiai lietuviškai ir vedė lietuvių A. Lukšytę. Prieš pat Latvijos okupaciją buvo vienas iš artimų užsienių reika-

Vt. Vt.

RUSIŠKUMAS LIETUVOS MIESTUOS

Daugiau rusiška Vilniaus, Klaipėdos, ne Kauno išvaizda. — Rusai kolonistai nerodo jokio noro pramokti lietuviškai. — Net ir Palangos juroje lietuvis pasijunta esąs išstumiamas rusų.

Su šią vasarą iš Lietuvos atvykusiu, išaugusiu sovietinės okupacijos metais ir auklėtu aukštosiame Lietuvos mokyklose, ELTOS atstovui teko kalbėti apie rusus Lietuvoje miestuose, apie rusų uždėtą antspaudą, apie naujų kolonizatorių keičiamą miestų ar vasarviečių išvaizdą.

Atvykęs buvo paklaustas: — Kur tas rusiškas daugiausia pasireiškia — Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje?

— Jei kalbėti apie miestų išvaizdą, atsakymas aiškus — Vilniuje ir Klaipėdoje, žymiai mažiau Kaune. Tai daugiau liečia miestų išvaizdą. Jei ne Gedimino piliis Vilniuje ir senos gatvės su senąja architektūra ir jei miesto nepažįstančiam turistui dar parodomą naują statybą — jis Vilniaus neatskirty nuo kitų sovietinių miestų. Tos naujos statybos namus lietuviai vadina "dėžutėmis." Manau, jums žinoma, kad miestų gatvių pavadinimai rašomi lietuviškai ir rusiškai, o daugelį miestų aikščių "puošia" sovietinių didvyrių ar "išvaduotojų" paminklai.

ly ministro Munters bendradarbių. Tremtyje dirbo Latvijos Raud. Kryžiuje ir IRO. 1950 m. atvykęs į JAV tuoj įsitraukė į laisvųjų latvių laisvės kovą dėl Latvijos nepriklausomybės.

Dr. V. Masens mirtis iš kovojančių tremties gretų išrobyla Latvijos užsienių reikalų ministerijoje, vėliau Latvijos atstovybėse Anglijoje, Lietuvoje ir Prancuzijoje.

Budamas Lietuvoje, išmoko gražiai lietuviškai ir vedė lietuvių A. Lukšytę. Prieš pat Latvijos okupaciją buvo vienas iš artimų užsienių reika-

Vt. Vt.

RUSIŠKUMAS LIETUVOS MIESTUOS

Daugiau rusiška Vilniaus, Klaipėdos, ne Kauno išvaizda. — Rusai kolonistai nerodo jokio noro pramokti lietuviškai. — Net ir Palangos juroje lietuvis pasijunta esąs išstumiamas rusų.

Su šią vasarą iš Lietuvos atvykusiu, išaugusiu sovietinės okupacijos metais ir auklėtu aukštosiame Lietuvos mokyklose, ELTOS atstovui teko kalbėti apie rusus Lietuvoje miestuose, apie rusų uždėtą antspaudą, apie naujų kolonizatorių keičiamą miestų ar vasarviečių išvaizdą.

Atvykęs buvo paklaustas: — Kur tas rusiškas daugiausia pasireiškia — Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje?

— Jei kalbėti apie miestų išvaizdą, atsakymas aiškus — Vilniuje ir Klaipėdoje, žymiai mažiau Kaune. Tai daugiau liečia miestų išvaizdą. Jei ne Gedimino piliis Vilniuje ir senos gatvės su senąja architektūra ir jei miesto nepažįstančiam turistui dar parodomą naują statybą — jis Vilniaus neatskirty nuo kitų sovietinių miestų. Tos naujos statybos namus lietuviai vadina "dėžutėmis." Manau, jums žinoma, kad miestų gatvių pavadinimai rašomi lietuviškai ir rusiškai, o daugelį miestų aikščių "puošia" sovietinių didvyrių ar "išvaduotojų" paminklai.

ojėje naudojama tik rusų kalba. Jei pašte perki sveikinimo telegramą, tai jos tekstas — tik rusų kalba. Iš kiekvieno tokios telegramos žveglia žodis "Pozdravliaju." Aišku, pašto ženklai — tik rusiški. O visi dokumentai (sutuoktųjų metrikos, diplomai, nuorašai mokyklų atestatai) rašomi dvejomis kalbomis.

— O kaip su moksline literatūra?

Pagrindinė mokslinė literatūra (medicinos, teisės, inžinerijos ir kt. srityse) naudojama tik rusų kalba. Tiesa, kai kas gaunama ir vokiečių, anglų ar kt. kalbomis, tačiau studentams tenka mokytis, studijuoti naudojant rusų kalba parašytas knygas.

— Tad ne tik studentai, bet ir gyventojai, atrodo, turėtų susikalbėti rusiškai?

— Taip, mokantiems rusiškai buna kai kurių patogumų. Pav. gydytojas turi pacientų rusų, o inžinierius turi rusus darbininkus ar savo viršininką — rusų. Čia rusų kalba jau reikalinga. Atmintina — rusai atvykėliai neverčiami mokytis lietuviškai, o lietuviai privalo ar neišvengiamai turi išmokti rusų kalbos. Juk lietuvių kalba dėstoma rusų vidurinėse mokyklose Lietuvoje, bet patys rusai lietuvių kalbos mokymuisi teikia labai mažai reikšmės.

Teke kalbėti su Lietuvoje gyvenančiais rusais — kolonistais, kurie nė žodžio nesuorientuoti lietuviškai ir net nesistengia pramokti. Paklausti, kiek laiko čia gyvena, atsako — dešimt ar net daugiau metų. O jei pareiški nusistebėjimą, kad jie nemoka lietuviškai, tai tik patraukia pečius ir duoda suprasti, kad lietuvių kalba nereikalinga. Kiti teigia, esą lietuvių kalba esanti sunki ir taria: tegul geriau lietuviams mokosi rusiškai. Štai ir stebime skirtumą tarp okupanto ir okupuotojo.

NAUJOSIOS AUŠROS VAJUS VYKSTA IKI NAUJŲ METŲ

SLA Pild. Taryba ir Vajaus Komisija poseidiniame posėdyje nutarė, kad

Naujosios Aušros Vajus turi būti vykdomas iki Naujų Metų.

VISOS SĄLYGOS ir iki šio laiko veikusios taisyklės naujiems nariams VEIKIA IR TOLIAU.

Organizatoriai prašomi nenutraukti šio Vajaus darbų, nes jiems taikomos tos pačios privilegijos ir sąlygos, kokios jau paskelbtos ir veikia. Ypatingai svarbu organizatoriams, kad jie gali pasinaudoti SLA Poilsio Namu Atlantic City, N. J. nemokamai kamburiomis tomis pačiomis sąlygomis, kokios nurodytos SLA

Organizatorių Vadovėlyje.

Brangūs Veikėjai, nepraleiskit progą gauti naujus narius. Vasaros metu mes visi sutinkame daug lietuvių. Kai tik pasitarkys gera proga, pakalbinkit kiekvieną jų įstoti į SLA, gauti gerą apdraudą ir dalyvauti stambiausioje lietuvių patrioėje organizacijoje, kuri apjungia įvairių pažiūrų ir skirtingų įsitikinimų geras ir garbingus lietuvius.

SLA centras tikisi, kad mūsų organizatoriai padidins šio vajaus rezultatus ir sustiprins susivienijimą naujais nariais.

Jeigu kuriam organizatoriui reikalingi blankai ir aplikacijos, malonėkit pranešti. Tuojau pasistengsime viską jums parupinti.

ORGANIZATORIAI, jūsų kilniame lietuviskame darbe linkime geriausio pasisekimo!

Beje, jei miestuose visi lietuviškai rusiškai gerai susikalba, to nepasakytume apie kaimus, kolchozuose gyvenančius. Kaime su rusais tenka rečiau susidurti, tad ir rusų kalba mažiau paplitusi.

— Jums praėjusią vasarą buvus Palangoje — ar ištikrųjų joje daug atvykėlių — vasarotojų iš Sovietijos?

— Taip, bent praėjusią vasarą Palangoje galėjai susidaryti įspūdį, kad Palanga — rusiška vasarvietė. Rusų skaičiai ten nemažesni, kaip lietuvių poilsiautojų. Lietuviai kalba greitai laiku Palangoje iš viso nebus lietuvių... Tai, žinoma, juokas pro ašaras.

Rusų vasarotojų prigužėjus, lietuviams paprastai tenka ilgai laukti valgyklų eilėse. Dar gerai, kad pati jūra ne-

skiria tautybių, bet ir randa tautybų, aplink girdėdamas rusų kalbą, pagalvoji: esi išstumiamas iš lietuviško kurorto. Palangoje pilna automobilių su Maskvos ar Leningrado numeriais. Tie atvykėliai išsiuomuoja visus laisvus kambarius, o jų kainos kyla.

— O koks bendras Palangos vaizdas? Ar yra rusiško paminklų?

— Taip, Palangoje tebestovi Juratės ir Kastyčio bei Egilės, žalėjų karalienės, skulptūros. Tačiau daugumai poilsiautojų esant rusams, reikia manyti, kad Palangos valdžia nutars pastatyti sovietinių herojų paminklą. Tiesa, pašalame Palangos centre, prieš bažnyčią jau eilė metų riogso negražus paminklas su penkiakampe žvaigžde, skirtas Palangą "išvadavusiems" sovietų kariams. (E)

Tėvynė

Lithuanian Weekly
Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance
of America

ANTANAS SODAITIS
EDITOR
BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States ----- \$4.00
To Foreign Countries ----- \$5.00
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LAckawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubus
raštal redakcijai reikia siųsti ne-
vėliau, kaip prieš savaitę, laikraš-
čio numeriu išeliant.

Keičiant adresą, būtina pranešti
senasis adresas ir nurodyti naujo
adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija
neatsako.

Naujai Išrinktos SLA Pastovios Komisijos

Komisijų Komisijai — K. Deveikis, M. Klimas ir Ch. Austin pasiūlius, SLA 53-ias seimas, įvykęs 1964 m. liepos 6-8 d. Wilkes-Barre, Pa., išrinko pastovias komisijas šios sudėties:

SLA Kontrolės Komisija

S. MICHELSONAS,
A. S. TREČIOKAS,
S. BUDVITIS

SLA Įstatų Komisija

DR. A. MONTVIDAS
DR. K. DRANGELIS
CH. AUSTIN

SLA Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija

J. SRAZDAS
VL. BRAZILIUS
A. MILLAUSKAS
A. GUSTUS

SLA Švietimo Komisija

DR. P. GRIGAITIS
M. VAIDYLA
M. KLIMAS

SLA Labdarybės Komisija

B. PIVARONAS
N. BAYORAS
J. TUMAVICIENĖ
HELEN ČIŽAUSKAS
B. SPUDIENĖ

SLA Sveikatos Komisija

DR. P. ZALATORIS
DR. V. TERCIJONAS
DR. A. GRIGAITIS

SLA Jaunuolių Komisija

J. A. Valstijose
P. DAGYS
A. VALATKIENĖ
J. MALDUTIS
G. AVIZONYTĖ
B. ANSKOLYTĖ
G. VAJCIUNAITĖ
E. TRECIUNIENĖ
R. BUDVITYTĖ
A. VAKSELIS
J. VILPIAUSKAS
B. KAPOČIENĖ
V. SIMKUS
A. BUDRECKIS
EMMA PETRAITENĖ
MARY SAVAGE
T. BANELIS
VIOLA STANNY
M. KUPRIENE
J. KIAUNE

SLA Jaunuolių Komisija

Kanadoje
S. JOKUBAITIS
I. SAJAUKA
L. NOVOGRODSKIENĖ

Pittston, Pa.

SLA 7-tos kuopos susirin-
kimas įvyks rugpjūčio 9 die-
nį, 2 val. po pietų, toj pa-
čioj svetainėj. Kviečiame vi-
sus atsilankyti į susirinkimą.
S. Norkus,
SLA 7 kp. sekret.

SLA 53 SEIMO PRIIMTOS REZOLIUCIJOS

Rezoliucijų komisija, kurią sudarė S. Michelsonas, M. Vaidyla, dr. J. Puzinas ir dr. B. Kaslas, paruošė keliolika rezoliucijų, kurias SLA 53 seimas vieningai priėmė. Skelbiame tų rezoliucijų turinius.

LIETUVOS KLAUSIMU

SLA 53 seimas, įvykęs 1964 m. liepos 6-8 dienomis, Wilkes-Barre, Pa., giliai atjaudamas sunkią ir tragišką Lietuvos žmonių būklę sovietinėje vergijoje, ir nuolat rūpinamasis tos vergijos pašalinimu, pareiškia:

1) Kad SLA ir toliau aktyviai dalyvaus ir remis visomis įmanomomis priemonėmis žygius pažaboti komunistinį imperializmą ir išlaisvinti sovietų pavergtas Baltijos šalis — Lietuvą, Latviją ir Estiją.

2) Šis SLA seimas atsišaukia į Amerikos vyriausybę prašydamas ir toliau nepripažinti sovietams tų kraštų, kuriuos jie užgrobė Antro pasaulinio karo eigoje ir tuo pat sykiu panaudoja tiesiogines priemones ar per Jungtines Tautas grąžinimui pavergtiems kraštams pilnos laisvės ir nepriklausomybės.

3) Taip pat mes kreipiamės į laisvąjį pasaulį reikalaudami, kad jis pasmerktų šiuo metu siaučiantį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje sovietinį terorą, kuriuo siikiama likviduoti vietinius žmones, o jų vietoje apgyvendinti kraštą kolonistais nuo Volgos ir aziatinių kraštų.

4) Mes raginame Amerikos lietuvius tęsti toliau kovą už tėvų krašto išlaisvinimą, nesigailint tam nei darbo, nei pasi-
šventimo, nei lėšų.

Šiuo metu nėra svarbesnio ir skubesnio tikslo, kaip Lietu-
vos išlaisvinimas.

J. KAJECKUI, LIETUVOS ATSTOVUI WASHINGTON, D. C.

SLA 53-ias seimas, posėdžiavęs 1964 m. liepos 6-8 d., Wilkes-Barre, Pa., nuosirdžiai sveikina linki ir toliau sekmingai atstovauti Nepriklausomą Lietuvos valstybę ir budriai stovėti jos reikalų sargyboje, kad mūsų senoji tėvų žemė būtų išlaisvinta.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

SLA 53-ias seimas, posėdžiavęs 1964 m. liepos 6-8 d., Wilkes-Barre, Pa., sveikina Amerikos Lietuvių Tarybą ir kitus Lietuvos laisvinimo veiksmus, prašydamas derinti savo veiklą ir toliau dėti pastangas Lietuvos laisvei atgauti. Pastarasis Amerikos Lietuvių Tarybos suruostas kongresas Washingtono buvo naudingas žygiš šia linkme.

SPAUDA I

SLA 53-ias seimas, posėdžiavęs 1964 m. liepos 6-8 d., Wilkes-Barre, Pa., įvertindamas Amerikos lietuvių spaudą, remiančią mūsų broliškąją organizaciją, reiškia nuosirdžiausią padėką.

SLA SEIMO RENGIMO KOMISIJAI

SLA 53-ias seimas, posėdžiavęs 1964 m. liepos 6-8 d., Wilkes-Barre, Pa., reiškia giliausią padėką už taip rupestingai paruoštą šį seimą. Dėkojame už brolišką nuosirdumą, vaisingumą ir puikios meninės programos bei kitų pramogų paruošimą.

SLA PILDOMAJAI TARYBAI

SLA 53-ias seimas, įvykęs 1964 m. liepos 6-8 d., Wilkes-Barre, Pa., konstatuodamas tvarkingą Susivienijimo reikalų vedimą, reiškia savo didelį pasitenkinimą ir dėkoja Pildomajai Tarybai bei visoms pastovioms komisijoms už jų pastangas ir atliekamą darbą mūsų broliškajai organizacijai ugdyti.

LOS ANGELES SLA KUOPA RENGIA MINĖTI 60 METŲ SUKAKTĮ

Alena Devenienė išrinkta SLA 75 kuopos pirmininke

SLA 75 kuopos susirinkimas buvo liepos 11 d., Tautiš-
niuose namuose. Jame dalyva-
vo tik ką iš Susivienijimo sei-
mo grįžę delegatai — dr. My-
kolas Devenis ir Alena Deve-
nienė. Jie pranešė, kaip sek-
mingai praėjo Susivienijimo
seimas Wilkes-Barre, Pa.

Kuopos pirmininkas A. Bo-
reišis iš pirmininko pareigų
atsisakė, nes išsikėlė į Re-
dondo Beach, Calif., ir ten
privatus biznis atima laiką,
jog nebesą kada organizacijos
veikloje dalyvauti. Susirinki-
mas išrinko Alena Devenienę
kuopos pirmininke.

Kuopa jau dabar turi ruoš-
tis savo jubiliejui, nes 1965
metais SLA 75 kuopai sueis
60 metų, kai ji Los Angeles
mieste buvo įsteigta. Tai se-
niausia šio miesto lietuvių or-
ganizacija. Visuomenininkė A.
Devenienė tinkamai kuopai
atstovaus kitų organizacijų
samburiuose, tad vienbalsiai
jį susirinkimas pirmininke iš-
rinko.

Piknikas rugpjūčio 2 d.
SLA 75 kp. piknikas bus
rugsėjo 2 d., Arroyo Seco
parke, Los Angeles, lietuvių
piknikų vietoje, prie 60 Ave.

Benedikta Rakauskienė, gyve-
nusi 706 Stephen Rd., Bur-
bank, Calif., mirė liepos 10 d.
Anksčiau gyveno Chicagoje.

Koresp.

New Haven, Conn.

Atvykįt į gegužinę

SLA 4 apskr. pakvietė New
Haveno jaunuolių kuopą su-
ruošti šmetinį gegužinę.
Sparčiai auganti New Haveno
jaunuolių 378 kuopa sutiko.
Tam reikalui parinkta, visom
kolonijom parankus, Bellevue
Grove parkas, 36 Lakewood
Road, Waterburyje.

Turint galvoj, kad jauni-
mas mėgsta ten maudytis bei
laiveliais paplaukti, SLA na-
riai yra prašomi taip pat ir
savo vaikus atvežti.

Tai gegužinei jau stropiai
ruošiasi 378 kuopos tautinis
ansamblis "Vijurkas", vadov-
aujant L. Mikalavičiutei.
Pritariant "Varpininkų" Cryst-
tal Bells orkestrui, kuris visą
laiką gros publikai, vijurkie-
čių vresnioji grupė žada pa-
rodyti tuos mėgiamiausius šo-
kius, kuriuos šoko daugiau
milioniu amerikiečių ir lietu-
vių visuomenė nuo Bostono
iki Chicago.

Tad, giedra ar lietus, lau-
kiama svečių iš visur. Įsidė-
mėtina — rugpjūčio 2 d., sek-
madienį.

SLA 378 kp. valdyba

San Francisco, Cal.

Respublikonų partijos kon-
vencija, kuri pasibaigė praė-
jusią savaitę, 883 balsais no-
minavo senatorių Barry Gold-
waterį ir JAV prezidentus at-
einančiuose rinkimuose.

Goldwateris į vicepreziden-
tus pasirinko kongresmaną
William E. Miller (N. Y.),
respublikonų partijos centro
komiteto pirmininką.

Pavergtų Savaitė

New Yorke pavergtųjų tau-
ty savaitė buvo pradėta iškil-
mingomis pamaldomis šv. Patri-
kio katedroje, kur pamokslą
pasakė prel. J. Balkunas. Po
to įvyko mitingas prie Pav.
Tautų seimo bustinės, priešais
Jungt. Tautų rumus. Iškilmės
pradėta Amerikos himnu, taip
pat sugrota 10 pavergtų tau-
tų himnai. Kalbas pasakė
kongresmanas S. Stratton ir
Kinijos ambasadorius prie J.
Tautų Lui Chrēh. Perskaity-
tas pavergtųjų manifestas.

Taip pat panašios iškilmės
įvyko Chicagoje, kur kalbėjo
kongresmanas B. O'Harra, R.
C. Pucinski ir kiti. Priimtos
rezoliucijos.

Liepos 19 d. pavergtųjų sa-
vaitė minima Philadelphiaj.
Cleveland ir kitose vietose.

Liepos 29 d. numatytas Pa-
vergtųjų Tautų Savaitės ban-
ketas Washingtono. Tikimasi,
kad jame dalyvaus nemažas
skaičius senatorių ir kongres-
manų, be to, Valst. Depart. ir
diplomatinio korpuso atstovų.
Banketui vadovavuti pakvies-
tas profesinių sąj.—AFL-CIO
prez. G. Meany.

Banketo metu bus įteikti
PET Seimo atžymiai Chicago
miestui, jo mayoro asmeny,
laisvos Kinijos ambasadoriui
dr. Tingfu F. Tsiang, Feder.
Vokietijos Bundestago nariui
baronui v. Guttenbergui, Pran-
euzijos generolui Bethourat,
JAV žurnalistui Pierre Huss,
Wisconsin senatoriui William
Proxmire ir kongresmanui G.
L. Lipscomb.

Pavergt. Tautų Savaitė, jos
uždavinys ir tikslas, reikalus
pavergtiems atgauti laisvę,
šizis metais nušviestas JAV
radijo bangomis. Amerikoje
plačiai paplitusi organizacija
MBC sutiko perduoti specia-

SVEIKATOS ŠKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS,
VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

DARBO HIGIENA

DR. VINCAS TERCIJONAS

Anglies viendeginis (anglies
monoksidas) CO arba smal-
kės, pasigamina degant anglim,
kai nėra pakankamo tie-
kimo deguonies, kai degimas
vyksta kaminui dalinai uždar-
rytam ir kai dūrys ir langai
užverti. Anglies viendeginis
atsiranda degant gazolinui,
švietimo dūjom, koksui. Tos
nuodmogs dujos neturi spal-
vos — nematomos ir be kva-
po. Kartais kitų dujų priemai-
ša, kurios turi ryškų kvapą,
padeda atskirti anglies vien-
deginį deginio arba smalkių
veikimas reiškiasi tuo, kad
jis su kraujo hemoglobinu
(arba dažais) sudaro junginį,
kurs nuo 100 iki 200 kartų
pastovesnis ar stipresnis nei
junginys su deguoniu. Todėl
kai anglies viendeginis didė-
liam kieki susijungia su krau-
jo hemoglobinu, jis kliudo de-
guoniui, ristiis su krauju ir
pasiekti audinius.

Įvyksta dusimo ar užtroš-
kimo požymiai. Apsinuodymo
anglies deginiu reiškiniai:
galvos skausmai ir svaigimas,
sąmonės aptemimas, silpnu-
mo jausmas, vertimas vėmti.
Apsuodytas smalkėm asmuo
darosi apatiškas, nors jis gali
suprast, nuo ko jis apsvaigęs,
bet nesirupina kaip save gel-
bėti — atidaryt langus ir
leist gryno oro.

Anglies viendeginis suger-
tas į kraują daro jį šviesiai
raudoną ir apnuodytį smal-
kėm asmenys turi vyšnios
raudonumo spalvą. Svarbiau-

sios priežastys apsinuodymo
anglies viendeginio dujom yra
anksti uždarytos anglių kros-
nys, kur nėra traukimo, ne-
sandrus švietimo dujų įrengi-
mai, kur dujos pasivorž'a.
netinkamai sutvarkyti dujų
degikliai ir automobilių dujos.
Veikiantis automobilio mo-
toras mažam uždarytam ga-
raže gali trumpu laiku pri-
leisti tiek dujų, kad nuo jų
įvyksta greita mirtis.

Pirma pagalba

Labai svarbu apnuodytam
anglies viendeginiu (smalkėm)
kuogreičiau suteikti gryno o-
ro, atidarant langus ar išne-
šant į lauką. Jei grynas oras
ar deguonis suteiktas laiku
pacient atsigavimas ir pa-
sveikimas vyksta greitai. Jei
cilindro su deguoniu nėra, pa-
ciantas turi but tuoj perkelt-
tas į ligoninę. Kartais pacien-
tas gali jausti galvos skaus-
mą kelias dienas.

Kaikurie apsinuodymai gali
baigtis mirtim, bet kas pa-
sveiksta, vėlesnių pasekų ne-
lieka. Musų laikais pramonė
daugumoje atsitikimų apru-
pina darbininkus apsauga nuo
apsinuodymo anglies viendė-
ginio. To tiekia pirmoj eilėj pa-
kankama ventilacija. Namuo-
se ta rizika ne visuomet pa-
šalinta.

Nelaimingi atsitikimai pra-
monėj paskutiniiais metais žy-
miai sumažėjo, vienok kas-
met dar įvyksta daugiau 13
tukstančių mirčių ir beveik 2

milioni sužalojimų. Netikėtos
mirtys tarp darbininkų apdir-
bamej pramonėj nukrito nuo
25 - 100.000 (1933) iki 11.000
(1958). Tarp kitų rūšių dar-
bininkų netikėta mirtis siekė
40 — 1933 m. ir krito iki 28
— 1958 m.

Mirties priežasčių tyrimai
parodė, kad už juos atsakingi
lyviai tarnautojai ir darbdav-
iai. Darbininkai atsakingi dėl
emocinių susijaukimų, netin-
kamu rūbų, ar apsauginių
prietaisų nerūpestingumo, dėl
stokos žinių, fizinių kliūčių,
kain sūbas girdėjimas ar blo-
gas matymas nuovargio, ne-
kontrolio, kaikiuriu lietu, kaip
nuomarus ir dėl bendro ne-
tinkamumo darbu.

Darbdaviai atsakingi už ne-
laimingus įvykius dėl netin-
kamumo apsvietimo, dėl ne-
apsaugojimo mašinų, netinka-
mų darbo sąlygų, nuo ko
įvyksta perdidelis nuovargis,
už blogą namų ukį fabrike,
už neatsaktį pastato remon-
tą, apleistą tarnautojų švieti-
mą apie saugumą ir už silpną
drausmę ir netinkamą priežiū-
rą.

Svarbiausias tikslas profesin-
ės higienos yra apsaugoti
darbininkų sveikatą, kur jie
dirba, ar tai kasyklose, fab-
rikuose, krautuose, sandė-
liuose, transporte, žemės uky-
miške ar namuose. Pavienis
darbininkas negali pakeist są-
lygų, kurios reikalingos jam
dirbti. Tai galima atsiekti vei-
kiant bendrai darbdaviui, dar-
bininkui ir visuomenėi.

Bus daugiau

DAUGELIS RUOŠIASI Į SLA KETVIRTOS APSKRITIES IŠVAŽIAVIMĄ

Šmetinis SLA 4-tos apskri-
ties išvažiavimas bus skirtin-
gas nuo visų kitų pirmiau bu-
vusių išvažiavimų. Jį rengia
New Haven SLA jaunuolių
kuopa kartu su 4 apskritimi.
Išvažiavimas, arba tradicinė
gegužinė, įvyks rugpjūčio 2
d., Bellevue Grove parke, 36
Lakewood, arti Waterburio.
Bus įdomi programa — tauti-
niai šokiai, vadovaujant L.
Mikalavičiutei, toliau dainos
ir kalbos.

Šokiams gros Crystall Bells
orkestras. Jaunuolių kuopos
pirmininkas Vyt. Šušinskas
pareiškė, kad gegužinėje turi
buti geras orkestras. Bet ge-
ras orkestras daug kainuoja,
todėl Jaunuolių kuopa nutarė
atsisakyti nuo 50 dol., kurie
tai priklauso ir tuos pinigų
skirti gegužinės orkestrui ap-
mokėti.

Vasaros išvažiavimai turi
mums teikti dvasios pakilimą
ir fizini atsigavimą. Į pa-
našius išvažiavimus galėtų
suvažiuoti visi mūsų lietuvi-
šią radijo programą. Ji trans-
liuota per 50 radijo stočių
JAV ir po kelių dienų pakar-
tota.

Šioje programoje, pavadin-
toje "The Big Lie" pareiški-
mus įkalbėjo: PET sesijos
pirmin. Aleks. Kuett, St. Kor-
bonski, Vacl. Sidzikauskas ir
Brutus Coste. Prieš V. Sidzi-
kausko žodį buvo sugrota Lie-
tuvos himno pradžia.

Pavergt. Tautų Savaitė pa-
minėta JAV ir vakarų Euro-
pos spaudoje.
Sovietų spauda ir radijas
aštriai puolė pavergtųjų tau-

DAUGELIS RUOŠIASI Į SLA KETVIRTOS APSKRITIES IŠVAŽIAVIMĄ

ty savaitės paskelbimą.
ki choral. Gražios dainos su-
trauktų netik visus lietuvius,
bet ir kitataučius. Daina —
triptautinis menas.

Jeigu panašios mintys bus
ateityje įgyvendintos, tai iš-
važiavimų rengėjai galės pa-
sirinkti labai gražias vietas, į
kurias dabar su svaiginančiais
gėrimais negalima įeiti.

Laukiame gegužinės, kurio-
je visi pasimatysime rugpjū-
čio 2 d., Bellevue parke. Te-

ko patirti, kad daugelis lietu-
vių ruošiasi atvykti į šį meti-
nį parengimą.

J. Dieklienė

Paterson, N. J.

SLA 101 kuopos narių su-
sirinkimas kviečiamas rugpjū-
čio 6 d., ketvirtadienį, 7 val.
vak. Liet. Piliėčių klube, 62
Lafayette St. Visi nariai pra-
sirinkti labai gražias vietas, į
kurias dabar su svaiginančiais
gėrimais negalima įeiti.

Laukiame gegužinės, kurio-
je visi pasimatysime rugpjū-
čio 2 d., Bellevue parke. Te-

Sekr. A. Gustus

SLA 4 APSKRITIES METINĖ GEGUŽINĖ-

RUGPJŪČIO - AUGUST 2 D., SEKMADIENĖ,
Bellevue Grove Park, šalia Waterbury, Conn.
įvyksta SLA 4-tos apskrities

GEGUŽINĖ - PIKNIKAS

Ši metinė pramoga yra rengiama kartu su SLA 378 Jau-
nuolių kuopa, iš New Haven, Conn. Tos kuopos šokių grupė
išpildys meninę programą.
Sokiams gros geras orkestras. Bus parupinta skanių už-
kandžių. Veiks baras. Visus maloniai kviečiame atsilankyti.
Iš Waterburio pasukite keliu North Main St. ir važiuokit
iki galo — pamatysis ežerą ir prie jo parką, kur bus gegužinė.
Iš Hartfordo vykit keliu Lakewood Road, Ties No. 36 yra
parkas — gegužinės vieta.

RENGĖJAI

SLA BINGHAMTON, N. Y. 50 KUOPA RENGIA

GEGUŽINĖ - PIKNIKA

RUGPJŪČIO 9 DIENĄ, SEKMADIENĖ,

A. S. LEPOS VASARVIETĖJE, prie Susquehanna upės,
Conklin, N. Y. Pradžia 1 val. po pietų
SLA nariai ir apylinkės lietuviams atsilankykite į kuopos metinę
šventę — pikniką. Tikimės svečių iš arti ir toli. Kuopos val-
dyba ruošiasi visus palinksminti.
Kviečia SLA 50 KUOPA
PASTABA: Jei tą dieną lytu, tai piknikas įvyks kitą sekma-
dienį, rugpjūčio 16 d.
KELIAS: Važiuoti Conklin Ave. iki River Blvd. Vykti į pa-
upį ir gale pasukti į kairę. Privaziuosit pikniko vietą.

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

BUVO ATVYKĖS SLA PREZIDENTAS

SLA prez. Povilas P. Dargis šios savaitės pradžioje buvo Susivienijimo centro įstaigoje. Su sekretoriaus Pivaronienės, redakt. A. Sodaiciu, aktuaru L. Goodfarb ir kitais centro pareigūnais aptarė einamuosius reikalus, o taip pat ir tuos klausimus, kuriuos liečia praėjusio seimo padaryti nutarimai.

DIDELIS LIETUVIŲ SPORTININKŲ PASISEKIMAS AUSTRALIJOJE

SYDNEY.—Šiuo metu Australijoje vieši Amerikos lietuviai sportininkai — krepšininkai. Jie jau turėjo dvejias rungtynes: vienas prieš Sydney Parabell komandą, kurias laimėjo lietuviai 84 : 49, o kitas prieš New South Wales rinktinę. Jas taip pat laimėjo musiečiai 82 : 58 persvara.

Australijos lietuviai labai džiaugiasi atvykusiais svečiais ir jų pasisekimais. Spauda, TV ir radio stotys plačiai skelbia apie lietuvių laimėjimus.

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIŲS SEIMAS

Tėvynės Myletojų Draugijos seime, kuris įvyko liepos 5 d., Wilkes-Barre, Pa., plačiai gvilidenta lietuviškų knygų leidimo reikalai. Nusistatyta ta kryptimi dirbti toliau. Buvo gauta \$1,000.00 aukų.

I centro valdybą išrinkta: pirmininku — M. Vaidyla, vicepirmininkais — G. Dargienė ir A. Chaplikas, sekretoriais — M. Kasparaitis, išdėstytas — H. Bučinskienė, išdėstytas — K. P. Deveikis ir J. Tumavičienė.

AKADEMIKŲ SKAUTŲ DEMESIUI

Akademinio Skautų Sąjūdžio 14-ji vasaros stovykla įvyks rugpjūčio 24-30 dienomis, Tuxedo, N. Y. Visi ASS nariai, norintieji stovyklauti, registruojasi pas Laimą Šileikytę, 86-09 96th St., Woodhaven, N. Y., 11421. Tel. HI 1-5485. Stovyklos mokėstis 28 dol. Registruojantis reikia įmokėti 5 dol., kurie įskaitomi į stovyklos mokėstį.

Anksčiau užsiregistruavusiems bus teikiama pirmenybė gauti geresnes patalpas.

Chelsea, Mass.

SLA veikėjas inž. S. Budvitis, Susivienijimo seime, Wilkes-Barre, Pa. atstovavęs savo 53 kuopą, dabar su žmona Magdalena atostogauja Gettysburg, Pa. Šioj istorinėje vietoje, kaip rašo S. C. Budvitis, yra daug ko pamatyti.

Pittsburgh, Pa.

SLA seime M. Zdanckienė kartu su A. Marmokiene atstovavo Pittsburgho 40 kuopą. Iš Wilkes-Barre, Pa. M. Zdanckienė buvo atvykusi į Atlantic City, N. J. ir dalyvavo SLA vasarnamio atidarymo iškilmėse.

“TEVYNĖS” SKAITYTOJAMS

Pranešame gerbiamiems skaitytojams, kad per rugpjūčio mėnesį, dėl tarnautojų ir redakcijos štabo atostogų, “Tėvynė” nebus išleidžiama. Poatostoginis laikraščio numeris išeis rugsėjo 4 d.

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

LIETUVYBEI ISLAIKYTI IRASYKIM DAUGIAU JAUNIMO I SUSIVIENIJIMĄ LIETUVIŲ AMERIKOJE.

LIETUVIŲ DIENA JAU ČIA PAT

KUN. DR. STASYS VALIUSAITIS

Lietuvių diena pasaulinėje parodoje New Yorke jau čia pat. Ji įvyks rugpjūčio 23 d. I šia istorinę lietuvių dieną suvažiuoja 37 chorai su 1,368 dainininkais ir 700 tautinių šokių šokėjų, keli chorai net iš Pietų Amerikos ir Australijos.

Šventės išvakarėse — rugpjūčio 22 d., didžiulėje 69th Regiment Armory, E. 26th ir Lexington Ave., New Yorke įvyks Liet. Dienos dalyvių ir svečių susipažinimo vakaras su užkandžiais ir šokiais. Šokiams groti kviečiamas Neolituanų 18 asmenų orkestras iš Clevelando.

Rugpjūčio 23 dieną 12 val. — iškilmingo vainiko padėjimo apeigos prie lietuviško koplytstulpio pasaulinės parodos aikštėje (Garden of Meditation & Avenue of Africa).

12:30 — mišios už kenčiančią tėvynę Lietuva, Singer Bowl stadijone.

1:30 — tame pačiame stadijone paradas. I stadiona organizuotai, su vėliavomis, užrašais, uniformomis, įžygiuos 1,368 dainininkai, 700 tautinių šokių šokėjų, karo veteranai bei kitos organizacijos, lydimos Bostono lietuvių orkestro.

2 val. — prasidės Liet. Dienos iškilmės ir pasirodymai Kalbą pasakys J. Kajeckas. Programai vadovaus Hollywoodo aktorė, Ruta Lee — Kilmonytė. Po įžanginių kalbų, chorų bei tautinių grupių pasirodymai.

Rugp. 24 — Lietuvių Dienos programa bus tęsiama United States paviljone, dalyvaujant chorams bei tautinių šokių grupėms. Bus dvi programos. Pirmoji — nuo 4 val. iki 5 val. po pietų. Antroji — nuo 7 iki 8 val. vakaro. Šias programas pravesi specialiai prašė Michale Folley, Director of the Special Events of the World's Fair.

Rugs. 20 — parodoj specialiai New Yorke lietuvių die-

na įvyks New York State paviljone.

Liet. Dienos metu parodos rajone bus platinama brošiūra apie Lietuvą, tam tikslui išleisti Liet. Dienos ženkleliai, bei New Yorko Liet. Prekybos Rumų leidinys — vadovas. Spausdinamos atvirutės su lietuvišku kryžium, kurs tukstančiams, jei ne milijonams, parodos lankytojų, kasdien primena Lietuvai padarytą skriaudą — jos pavergimą ir visų sąmoningų lietuvių ryžtą atgauti Lietuvos laisvę.

Liet. Kom. Pas. Par. New Yorke, laukdamas daug svečių iš JAV ir Kanados, pirmajai pagalbai yra suorganizuavęs gydytojų bei galeistingųjų seserų kadra. 200 New Yorko ir New Jersey jaunimo, vadovaujami Algirdo Budreckio, teiks pageidaujamas informacijas. Žodžiu, Komitetas daro viską, kad toji šventė būtų tikrai visokeriopai verta lietuvių vardo.

Dainininkai, šokėjai, komiteto nariai dirba, plūsta, aukoja laiką, poilsį ir sveikatą ruošdamiesi šiai didžiajai lietuvių demonstracijai, kad geriau ir anksčiau išskeltų Lietuvos vardą, parodytų pasauliui jos kultūrą, jos didžiąją skriaudą.

Broliai, sese lietuvi, negalėdami padėti komitetui darbu, paremk jį savo auka, ne rytoj, bet šiandien. Siųsk savo, kad ir kuklią auką: Mr. Antanas Šetikas, 84-11101st St., Richmond Hill 18, N. Y. Komiteto išlaidos didelės. Jam reikės per porą tukstančių svečių — programos vykdytojų priimti. O kur visos kitos išlaidos!

Mes tikim, kad ir šiuo atveju, kaip ir kitų didelių įvykių progomis, lietuvių visuomenė nebus abejinga ir dosniai parems Lietuvai Dieną savo aukomis, savo gausiu dalyvavimu joje — rugpjūčio 23 dieną.

VLIKAS PLEČIA INFORMACIJĄ APIE LIETUVĄ

Liepos 11 dieną posėdžiavo VLIKO Praplėstasis prezidiumas ir priėmė šių metų II-jo pusmečio darbų planą ir sąmatą. Nauja tiek, kad baigiamas susitarti ir greitai numatoma pradėti leisti naują ELTOS informacijos biuletinį arabų kalba. Vienam Lebanone Beyrouth laikraščiu “Al Zamone” perspausdinus iš anglų kalba ELTOS biuletinio nr. 6 daug medžiagos, kaip sovietai 1940 m. okupavo Lietuvą, susidarė sąlygos leisti arabų kalba biuletinį.

Taigi, Lietuvos reikalais bus jeita į “Naujausią” valstybinį pasaulį — arabų pasaulį. Tuo būdu šiame pusmetyje bus leidžiami ELTOS biuletiniai šiomis kalbomis: lietuvių, anglų, vokiečių, italų, ispanų ir arabų. Kiek teko patirti, jomė.

Liepos 1 d. Philadelphiaj, Vyriausiojo teismo istoriniuose rumuose buvo švenčiama vienuoliktoji Pasaulio Laisvės Diena, kurią kasmet organizuoja Laisv. Europos Komitetas. Siemet į šias iškilmes

LEK pirm. J. Richardson, Jr., buvo pakviestas ir VLIKO pirmininko pareigas einantį J. Audėną, kuris tose iškilmėse dalyvavo. Be jo dar dalyvavo VLIKO sekr. J. Stukliorius, LLKomit. pirm. V. Sidzikauskas, moterų atstovė V. Leskaitinė ir H. Blazas.

VIESNIA IS FLORIDOS

SLA 44 kuopos finansų sekretorė A. G. Kaulakienė dalyvavo Susivienijimo seime ir jame atstovavo Miami, Fla. kuopą. Grįždama iš seimo buvo atvykus į New Yorką ir ta proga, lydima D. Klingos, lankėsi Susivienijimo centre ir “Tėvynės” redakcijoje.

LANKESI CALIFORNIJOJE

Stasys Jakštas, SLA New Yorko 126 kuopos pirmininkas, atostogų metu buvo nukridęs į Santa Monica, Cal. aplankyti ten įsikurusią savo dukterį Rasą, kuri yra išteikėjusi už gimnazijos mokytoją S. W. Ewerts. Šiuo metu Ewerts šeima susilaukė dukrelės.

Budamas Californijoje S. Jakštas aplankė ir kitas lietuvių šeimas.

Socialinė Apsauga

Nereikia laukti dienos, kai bus gyvas reikalas rupintis socialinės apsaugos išmokom. Daug žmonių delsia, kol pasitraukia pensijon, sunegaluoja arba mirtis išrinka šeimą. Tada tik pradeda teirautis, kiek jiems galėtų padėti socialinė apsauga. Kai kurie, laukę net po “paskutinės minutės”, ima nękantrauti, ar greit bepradės gauti socialinės apdraudės čekius.

Nesunku reikalą patvarkyti ir pranešti, kiek galite gauti, jeigu jusų uždarbis buvo socialinei apsaugai praneštas. Šios įstaigos tarnautojai visada yra pasirėngę ir susirūpinę suteikti jums reikalingas žinias. Jie turi ir knygeles su

žiniom, kiek išmokama nedarbingumo, pensijos ar mirties atvejais. Knygėlėse nurodoma, kiek reikia darbo kreditų išmokom gauti, kokio dydžio gali jos būti, kuris dar šeimos narys gali jas gauti su jumis drauge.

Socialinės apsaugos tarnautojai taip pat nurodys, kas reikia su savim turėti, atėjus įteikti pareiškimą. Pav., visada reikia turėti socialinės apsaugos kortelę. Jei rupinatės pensijos išmokom, teks įrodyti savo amžių ir turėti paskutinių darbo metų W-2 formą. Jeigu vertėtės savarankišku darbu (self-employed), reikės paskutinių metų mokesčių formos (tax return) nuorašo ir įrodymo, kad ta ofrma buvo užpildyta; pav., panaikinto čekio arba pinigų perlaidos šaknelės.

Našlė, turinti teisę į velionies vyro išmokas, privalo turėti jungtinių metrikas ir taip pat metrikas mažamečių vaikų. Jei yra 62 metų arba vyresnė, reikės savo amžių įrodyti.

Kas rupinasi nedarbingumo išmokom, privalo paaiškinti savo sveikatos padėtį ir dėl ko ji kliudo dirbti, o taip pat nurodyti pavardes bei adresus gydytojų, kurie sveikatą tikrino.

CHRUSCIOVO LAISKAS ITALŲ “TAIKOS KOMITETUI”

Liepos 6 d. Tass agentūra pastelbė Chruščiovo laišką Italijoje veikiančiam “Taikos Komitetui”. Maskvos diktatorių laiške kalba apie abipusio pasitikėjimo reikalą — tai turėtų sumažinti politinę įtampą. Pagal Sovietų minist. pirmininką, į Jungt. Tautų organizaciją greitai laiku turėtų būti priimtos Raud. Kinija ir Rytų Vokietija. Esą, juo greičiau tai įvyktų, tuo greičiau pakiltų šios organizacijos prestižas... (E)

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Liepos 18, 1964

ISMOKAMOS APDRAUDOS

VERONIKA ALEKNAVICIENE, 11 kp., Waterbury, Conn., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 9, 1964 m. Velionės dukterims, Anna Rettinger, Nellie Rosenbeck ir Lillian Kuslis, apdraudus išmokėta	\$300.00
IGNATIUS KAPALINSKI, 14 kp., Cleveland, Ohio, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 7, 1964 m., mirė birželio 28, 1964 m. Velionio žmonai, Frances Kapalinski, apdraudus išmokėta	\$500.00
ONA TACIONIENE, 34 kp., New Britain, Connecticut, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 11, 1926 m., mirė balandžio 18, 1964 m. Velionės dukteriai, Stella Nevers, apdraudus išmokėta	\$300.00
VINCAS ZITKAITIS, 110 kp., Plains, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 13, 1914 m., mirė birželio 5, 1964 m. Velionio apdrauda išmokėta John V. Kaper, laidojimo išlaidoms padengti.	\$150.00
ANTANINA SPRANAITIENE, 134 kp., Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 15, 1929 m., mirė birželio 20, 1964 m. Velionės dukteriai, Wanda Byanskas-Tonner, apdraudus išmokėta	\$300.00
Viso	\$1,550.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$85,532.50

ISMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

V. Kašarauskas, 142 kp., New Haven, Conn.	\$250.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$10,250.00

ISMOKAMOS LIGOJE PASALPOS

J. Pajajaus, 6 kp., Plymouth, Pa., sirgo 8 sav. 2 d.	40.00
A. Andruska, 12 kp., Nanticoke, Pa., sirgo 8 sav.	84.00
J. Norkaitis, 12 kp., Nanticoke, Pa., sirgo 11 sav. 2 d.	93.60
J. Kašauskas, 43 kp., So. Boston, Mass., sirgo 7 sav. 6 d.	87.50
J. Aurila, 157 kp., Youngstown, Ohio, sirgo 8 sav. 3 d.	44.28
J. Kazlauskas, 238 kp., Chicago, Ill., sirgo 6 sav.	36.00
S. Milevas, 285 kp., Linden, N. J., sirgo 5 sav. 3 d.	72.00

Viso .....

Nuo pradžios šių metų bendrai viso .....

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

SLA VASARNAMIS ATLANTIC CITY, N. J.

155 States Ave. Telefonas Code—609 — 345-5867

Naujas SLA MANOR — Pilsio Namas jau atidarytas. Čia rasit jaukią lietuvišką aplinką. Garsus kurortas Atlantic City, N. J. suteikia daug pramogų, įvairių pasilinksminimų, pasivažinėti juroje laivais, žvejoti, sportuoti, lankyti teatrus, o kas svarbiausia — gražiai pailsėti ir sustiprinti sveikatą.

Naujas SLA Pilsio Namas gražioje vietoje, pusė bloko nuo jūros. Galima pasinaudoti virtuve.

Gerai įrengti kambariai. Svečių patogumui kiekvienas kambarys turi vonią. Kambariai tinka šeimoms ir pavieniams asmenims.

SLA nariai ir visi lietuviai kviečiami pasinaudoti SLA vasarnamiu, kuris veikia visą vasarą.

Užsakyti kambarius per SLA centrą:

307 W. 30-TH ST., NEW YORK, N. Y. 10001
Telefonas—Code 212, LA 4-5529

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigus, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. TA 7-9518.

Bfogi skolininkai — geri melgiai.

Tel. Virginia 7-4499

SHALINS

(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiame garbingas laido tuves. Kopyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausias lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir “Kritikos bei polemikos” skyrius leidžia visiem pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENU prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj—\$13.00 metams, \$7.00—pusė metų. Kitose valstybėse—\$16.00 metams, \$8.00 — pusė metų, Chicagoj—\$15.00 metams, \$8.00 — pusė metų.

NAUJIENAS gauste, jei paslūste čekį arba money orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRASTIS

Isteigtas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeina 3 kartus į savaitę, — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Prenumeratos kaina metams — \$11.00, pusė metų—\$6.00. Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtetyje, bet pirmutinė jos banga dingio; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje musiečiai pastatę “Aušros” miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvaniaj angtly kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vystupal ėmė savintis musiečių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukėjo pinigus caro valdžiai nuverstai ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiulios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalis. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiai kitais apdarais kaina \$5.00; minkštata apdarais — \$4.00.

Užsakyti prašome siųsti šiuo adresu:

K E L E I V I S

656 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Panaudokim Vasaros Parengimus Naujiem Narim Įrašyti

SLA SEIMO VAIZDAI

1) Kalba Seimui Rengti Komisijos pirmininkas A. Miliuskas. 2) Seimą sveikina Wilkes-Barre, Pa. mayoras, Frank Slattery (iš kairės į dešinę—vicepirm. S. Gegužis, prez. P. P. Dargis, mayoras F. Slattery). 3) Pagerbiami SLA centriniai organizatoriai — A. Gintneris, Ch. Austin, V. Brazūlis, V. S. Stenny, M. Klimas (kalba prez. P. P. Dargis), A. S. Trečionikas. (Taip pat buvo pagerbti organiz. J. Aymanas, S. Jokubaitis, J. M. Tumavičienė ir kiti, kurių nuotraukų nėra). 4) Seimo sekretoriatas — L. Sperauskienė, kun. P. Dagys ir L. Novogrodskienė.

DAR KELIOS MINTYS APIE SEIMĄ

ĮSPUDINGA KULTURINĖ SESIJA. DR. J. PUZINAS IR AKTORIUS VITALIS ŽUKAUSKAS MEISTRISKAI SUPAZINĖDINO SU K. DONELAIČIU. PREZ. P. P. DARGIS IŠKĖLĖ DONELAIČIO MINEJIMO PRASMĘ, GEGUŽINĖ, DELEGATŲ PAGERBIMAS, BANKETAS IR KITI DARBAI YRA ATLIKTI VIETOS VEIKĖJŲ PASTANGOMIS. ĮDOMUS KONCERTAS VIETOS MENO JĖGŲ. AMERIKIEČIŲ SPAUDA RASĖ APIE SEIMĄ. RODE IR TV STOTYS. SLA 54 SEIMAS ĮVYKS 1966 M. CLEVELAND, OHIO. JAUNIMAS DELEGATŲ TARPE.

K. DONELAIČIO MINEJIMO PRASMĖ

Kiekvienas SLA seimas pasižymi bet kuriomis naujovėmis. Netruko jų ir praėjusiame seime Wilkes-Barre, Pa. Tos naujovės visos turi savo prasmę ir yra vertos tam tikro dėmesio.

Viena įdomiausių praėjusio seimo naujovių pasireiškė pirmoje seimo sesijoje, kurią derėtų vadinti kulturine sesija, nes jos metu įspudingai buvo paminėtas lietuvių literatūros klasikas Kristijonas Donelaitis, nuo kurio gimimo šįmet yra sukakę 250 metų.

Prof. dr. J. Puzinas trumpoje paskaitoje pateikė apie suaktuvininką įdomių duomenų, išskeldamas jo kūrybos bruožus.

Dar didesnį seimo dalyvių susidomėjimą K. Donelaičiu sukėlė aktorius Vitalis Žukauskas, meistriskai paskaitęs suaktuvininko raštų, jo garsaus kurinio "Metai" ištraukas. Savo deklamavimu V. Žukauskas ryškiai perdavė Donelaičio sukurto gamtos ir baudžiauninkų gyvenimo vaizdus. Sunkiai skaitomą Donelaičio kurybą, akt. V. Žukauskas pateikė taip ryškiai ir vaizdžiai, kad ji buvo suprantama ir mažiau mokantiems lietuvių kalbą.

Minėjimas visais atžvilgiais buvo vykęs ir gražus, todėl visiems patiko ir paliko gerą įspūdį.

Taip pat ir SLA prez. P. P. Dargis prisiminė K. Donelaičio savo kalboje, kurią jis pasakė seimo banketo metu. Jis skatina Donelaičio minėjimą jungti su šiais laikais, išskeliant du svarbius momentus:

1) Lietuvos ukiniškai dabar kenčia kolchozinių baudžiavą, sunkesnę nei Donelaičio laikais;

2) Žemės, kur gimė, dirbo ir gyveno K. Donelaitis, yra nuo ančių lietuvių tautos apgyventos sritys, tačiau šiandien jos priskirtos Sov. Rusijai, kraštas kolonizuojamas ir lietuviški vietovardžiai naikinami.

Tuo P. P. Dargis nurodė, jog K. Donelaičio minėjimus mes turime daugiau panaudoti Lietuvos laisvinimo reikalams, jos gyventojų-ukininkų sunkiai padėčiai nušviesti ir senom Lietuvos sritim ginti. Ruošdami K. Donelaičio minėjimus, anot P. P. Dargio, turime ne tik pagerbti rašytoją, bet kartu tiems minėjimams suteikti tautinės kovos prasmę. Toji mintis neretų būti paminėta tų, kurie ruošia minėjimus ir rašo apie suaktuvininką.

SUSIPAZINIMO POBUVIAI

Įeina į paprotį ruošti delegatų susipažinimo pobuvius. Taip ir šio seimo išvairėse Sans Souci parke, arti Wilkes-Barre, įvyko gegužinė. Daugumą svečių sudarė Wyoming slėnio lietuviai. Netruko ir delegatų, atvykusių iš įvairių vietų—Clevelando, Detroito, Chicago, New Yorko, Pittsburgho, Connecticut valstijos, Bostono, Kanados, tolimos Floridos ir net Californijos. Visi draugiškoje nuotaikoje praleido keliolika valandų.

Rengėjai pasirūpino ir programa, kuri vyko salėje. Rengimo šeiminkas A. Miliuskas, pradėjęs programą, pasivie-

tė į talką N. Bayorienę. Kalbėjo SLA prezid. P. P. Dargis ir Tėvynės redaktorius A. Sodaitis, išskeldami Pensilvanijos lietuvių organizacinį judėjimą ir jų istorinį vaidmenį Susivienijimui.

Iš New Yorko atvykus šokėjų grupė, vad. J. Matulaitienės, pašoko keletą tautinių šokių. Plati salė leido šokėjams išvystyti šokius ir parodyti lietuviškų šokių grakštumą.

Nepamiršta nei abudu himnai, kuriuos sugiedojo visi, padedant solistei Z. Vitaitienei ir pianistui B. Voveriui. Vietos lietuviai, šeiminkės ir vyrai nuširdžiai darbavosi bevašindami svečius. Buvo jaučiamas tikras lietuviškas vašingumas.

Jei susipažinimo gegužinėje ne visų delegatų buta (dar nebuvo suvažiavę), tai visų glaudesnis susiartinimas įvyko pirmą seimo dieną, po posėdžių delegatų pagerbimo vakare. Lietuvių Piliiečių Klubu svetainėje, Pittstone, Rengėjai sukviėtie apie 200 svečių ir prie vaišių stalo kalbėtasi ir dainuota iki vėlomos. Buta ir šokių.

TRADICINIS BANKETAS

Nėra SLA seimo be banketo. Paskutini vakarą prieš seimo pabaigą, Sterling viešbučio salėje, visi susitiko šventiškoje nuotaikoje. Dalyvavo apie 250 asmenų. Seimui Rengti komisijos pirmininkas A. Miliuskas, atidaręs banketą, programą vesti pakvietė N. Bayorienę. Pagrindiniais kalbėtojais buvo kongresmanas D. Flood ir SLA prezid. P. P. Dargis. Kongresmanas žadėjo tolimesnę savo pagalbą Lietuvos laisvinimo reikaluose. P. P. Dargis iškėlė reikalą išlaikyti lietuvių tautinę gyvybę ir nurodė Susivienijimo vaidmenį lietuvių bei.

Banketas pasižymėjo savo koncertinę dalimi, kuri buvo veik vienų vietos meno jėgų. Savo solo dainomis žavėjo M. Aita, o ypač stiprių balsu solistė Helyn Kosar. Akompanavo muz. B. Voveris ir jaunas pianistas J. Verbalis, atskirai dar pagrojęs keletą klasikinės muzikos kurinių. Netikėtai pasirodė smuikininkė Viola Kapo, SLA veikėjų Gegužių dukra. Ji žaviai pagrojė smuiku keletą dalykų.

Garbės stalas, prie kurio sėdėjo kongresmanas D. Flood, Pildomoji Taryba ir kiti svečiai, buvo meniškai papuostas lietuviškų tautinių spalvų gėlėmis, taip pat ir gražiomis lėlėmis, kurias pagamino Mrs. J. B. Ruth, iš Edwardsville. Banketui baigiantis viena tų lėlių padovanota Mrs. G. Dargienei, kita—sekr. B. Pivaronienėi. Po vakarienės gera muzika viliojo šokti.

RENGEJAI ATLIKO DIDELĮ DARBĄ

Galima numanyti, kad tokiame seimui ir visom pramogom suruošti reikėjo daug pasitarimų padaryti ir darbų atlikti. Tuo pasirūpino SLA 7-tos apskr. valdyba, sudarydama iš vietos ir apylinkių veikėjų gausią ir darbščią komisiją. Į ją įėjo A. Miliuskas—pirmininkas, A. W. Tuncavage—vicepirmininkas, N. T. Bayorienė—sektorė, I. Urbonas—izdiminkas ir nariai: V. Kamarauskas, J. Skučas, M. Savadga, J. Evanauskas, I. Urbonas, J. Maceina, J. Kizienė, A. Griškonis, M. Sites, M. Urbonienė, D. Paulauskienė, V. Lumbienė, M. Kuprienė, T. Banelis, O. Miliuskienė, A. Hughes, F. Lucas, V. Tamulaitis, V. Paulauskas, A. Pukelevičius, J. Šiaučūnas, M. Povilaitienė, J. Stanislovaitis, M. Stanislovaitienė, P. Grigalonis, G. Beacham, E. J. Buchinskas, Ch. Zarecki, M. Fetch, A. Chesnovitch, A. Tunkevičienė, S. Norkus ir kt.

Jie visi dirbo sudarę įvairias komisijas ir bendra talka atliko didelį darbą. Seimo proga taip pat išleido gražią programą.

Labai teigiamai tenka vertinti spaudos komisijos darbą, kuri pasirūpino SLA seimui ir lietuvių visuomenę pagarsinti vietos amerikiečių spaudoje. Apie seimą rašė įdėdami paveikslus — Times Leader, Wilkes-Barre Record ir Sunday Independent. Taip pat dvi TV stotys vakare perdavė seimo vaizdus. Nukelta į 3. pusl.

KONFERENCIJA EUROPIŲ SAUGUMO KLAUSIMAIS

Lapkričio mėn. pabaigoje, Salzburge, Austrijoje, kviečiama "Konferencija Europos saugumo ir taikos klausimais". Bus svarstomi Rapacko ir Gomulkos planai, be to sritinių zonų sudarymas ir taikos sutarties tarp abiejų Vokietijos dalių klausimas. Numatoma diskutuoti rytinės Vokietijos pripažinimas ir nepuolimo pakto tarp NATO ir Varšuvos pakto kraštų sudarymo reikalai.

Konferencijos dalyviai kviečiami iš įvairių Europos kraštų. Daugelis jų yra komunistinių "pasaulio organizacijų" nariais. Vienu iš Salzburgo konferencijos iniciatorių yra Fed. Vokietijoje, JAV ir kitur savo knygomis ir publicistika plačiai žinomas rašytojas Robert Jungk. (E)

DRAUSMĖS PAZEIDIMAI

Drausmės pažeidimų pavyzdžių šių dienų Lietuvoje tiek daug, kad ir laikraščiai šiai temai skiria vedamuosius, gi Vilniaus radijas teikia alarmonuojančias žinias. "Tiesa" liepos 5 d. piktinasi vad. prirašijimo pavyzdžiais. Pav. Ukmergės "Vienybės" šaldymo įrengimų gamykla turėjo pradėti gaminti žemės ukini labai reikalingą mašiną GAN-8. Ir gamyklos direktorius prirašė, kad pagaminta 250 mašinų, nors įmonė nebuvo pagaminusi nei vienos.

N. drausmingumu pasižymi vadovai su rusiškais pavardėmis. Štai buvusio Vitenbergo vardo fabriko direktorius J. Klebanovas liaudies ukio taryboje buvo apsiskelbęs vyktas į Maskvą, o tuo metu jis išvyko į Leningradą ir su savim buvo išsivėžęs jauną kolektyvo narę Pagal "Tiesą", Klebanovo nusizengimas turėjęs sunkių padarinių.

"PAŽANGIEJI" LIETUVIŲ

Liepos 7 d. į Vilnių atvyko 8 Chicagoj gyveną senos kartos "pažangieji" lietuviai. Be L. Kapočiaus, aerodrome juos pasitiko ir kitas "ryšių su užsienio lietuviams" pareigunas V. Karvelis. (Jis — generolas, tačiau "Tiesa" ir kiti laikraščiai temini docento varda)... Jei Kapočius vadovauja "Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijai," tai Karvelis yra neseniai įsteigto "Kultūrinių ryšių su tautiečiais užsieny komiteto" pirmininkas. Pirmoji draugija siekia palaikyti ryšius ir su kitais kraštais, ne tik lietuviams, o Karvelio komitetas tarnauja tik "ryšiams" su užsienio lietuviams.

Atvykę raudonieji (Lietuvos gyventojų jie vadinami suklaidintais, patekusiais į komunistų įtaką pasigyrė atveže "karštus" kolektyvo Chicagoje sveikinimus. (E)

LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ REDAKTORIAI PAKVIESTI PAS JAV PREZIDENTĄ

Rugpjūčio 3 d. lietuvių laikraščių redaktoriai yra pakviesti į Baltuosius Rumus audencijai pas JAV prezidentą Johnson. Tėvynės redaktoriaus yra gavęs šio turinio kvietimą:

MR. ANTHONY SODAITIS,
EDITOR TEVYNE,
397 W. 30 STREET,
NEW YORK, N. Y.

You are cordially invited to meet with the President at the White House on Monday, August 3rd, at 5:15 p. m. Entrance to the White House will be through the Southwest Gate. Looking forward to seeing you, I am,

Sincerely,
MICHEL CIEPLINSKI,
Deputy Assistant Secretary

Į Washingtoną vyksta "Naujų redaktorių dr. P. Grižaitis, "Tėvynės" redaktorių A. Sodaitis ir kit.

NAUJOSIOS AUŠROS VAJUS VYKSTA IKI NAUJŲ METŲ

SLA Pild. Taryba ir Vajaus Komisija poseidiniame posėdyje nutarė, kad

Naujosios Aušros Vajus turi būti vykdomas iki Naujų Metų.

VISOS SĄLYGOS ir iki šio laiko veikusios taisyklės naujiems nariams VEIKIA IR TOLIAU.

Organizatoriai prašomi nenutraukti šio Vajaus darbų, nes jiems taikomos tos pačios privilegijos ir sąlygos, kokios jau paskelbtos ir veikia. Ypatinai svarbu organizatoriams, kad jie gali pasinaudoti SLA Polio Namu Atlantic City, N. J. nemokamai kamburiams tomis pačiomis sąlygomis, kokios nurodytos SLA Organizatorių Vadovėlyje.

Brangūs Veikėjai, nepraleiskit progų gauti naujus narius. Vasaros metu mes visi sutinkame daug lietuvių. Kai tik pasitarkys gera proga, pakalbinkit kiekvieną jų įstoti į SLA, gauti gerą apdraudą ir dalyvauti stambiausioje lietuvių patriočių organizacijoje, kuri apjungia įvairių pažiūrų ir skirtingų įsitikinimų gerus ir garbingus lietuvius.

ORGANIZATORIAI, jusų kilname lietuviškame darbe linkime geriausio pasisekimo!

APDOVANOTI SUSIVIENIJIMO DARBUOTOJAI

SLA 53 seimo metu buvo pagerbti Susivienijimo darbuotojai, apdovanojant juos organizacijos aukščiu garbės ženkliu už daugelį metų eitas pareigas kuopų valdybose.

Pačiame seime prez. P. P. Dargis garbės ženkleius įteikė šiems veikėjams:

G. W. TAMULAITIS, 115 kp., Wilkes-Barre, Pa., išbuvo kuopos valdyboje daugiau 20 metų.

A. BALUTIS, 33 kp., Minersville, Pa., išbuvo kuopos valdyboje daugiau 33 metus.

J. KRAUZLIS, 1 kp., Kingston, Pa., išbuvo kuopos valdyboje 28 metus.

A. AUGUNAS, 333 kp., St. James, N. Y., išbuvo kuopos valdyboje daugiau 53 metus.

Kiti veikėjai, kurie buvo apdovanojami, bet nedalyvavo seime, yra šie:

J. VILCINSKAS, 22 kp., Steubenville, Ohio, išbuvo finansų sekretorium be pertraukos 47 metus.

J. PEČULIS, 22 kp., Steubenville, Ohio, išbuvo protokolų sekretorium be pertraukos 37 metus.

KAZYS REMESKEVICIUS, 22 kp., Steubenville, Ohio, išbuvo kuopos pirmininku be pertraukos 21 metus.

V. MITRIKAS, 57 kp., Worcester, Mass., išbuvo daugiau 30 metų įvairiose pareigose kuopos valdyboje.

M. ŽEMAITIS, 57 kp., Worcester, Mass., išbuvo daugiau 20 metų įvairiose pareigose kuopos valdyboje.

DR. P. ZALATORIS, 129 kp., Chicago, Ill., Sveikatos Komisijos narys, išbuvo kuopos išdo globėju daugiau 20 metų.

M. BALDAUSKAS-FETCH, 267 kp., Wyoming, Pa., išbuvo kuopos valdyboje daugiau 33 metus.

V. GREBLIAUSKAS, 267 kp., Wyoming, Pa., išbuvo kuopos valdyboje daugiau 30 metų.

Jiems garbės ženkleliai bus įteikti iškilmingam apskrities ar kuopos susirinkime, dalyvaujant Pild. Tarybos nariui.

Tėvynė

Lithuanian Weekly

Published Every Friday

by the Lithuanian Alliance of America

ANTANAS SODAITIS

EDITOR

BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LAckawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numeriu išeinant.
Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas ir nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

DARIAUS GIRĖNO MINEJIMAS

New Yorko lietuviai liepos 18 d. paminėjo Darių ir Girėną bei jų atlikto žygio 31 metų sukaktį. Minėjimas įvyko Lituania aikštėje, Brooklyne, prie didvyrių paminklo. Kalba dail. J. Juodis, greta jo laikraštinkas J. Valakas, iš dešinės J. Saltis, Paminklui Statyti komiteto pirmininkas, toliau — minėjimo dalyviai.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS, VINCAS TERCLIONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

PRAMONĖS SVEIKATA

DR. VINCAS TERCLIONAS

Dėl susirgimų įvyksta darbo praleidimų beveik 20 kartų daugiau, negu dėl nelaimingų atsitikimų. Tos ligos yra: peršalimai, skilvio susirgimai, gerklės uždegimai, funkcinės nervų ligos, mėnesinių sutrikimai pas moteris, reumatizmas, artritas ir padagra. Dėl peršalimo praleidžiama daugiau darbo dienų, negu nuo kitų ligų, vienok tas susirgimas nėra sunkus ir ilgas.

Mūsų laikais yra dažni odos uždegimai nuo įvairių chemikalų, kuriuos darbininkams tenka vartoti. Apie juos jau buvo minėta. Kaikuriuose pramonės šakose pastovus spaudimas į tam tikrą kūno vietą, padaro nuospaudas. Namų tarnaičių ir grindų valytojų nuospaudos ir opos ant kelių yra pavyzdys tokios ligos nuo užsiėmimo.

Nuovargis nuo įtempimo dėl tam tikrų judesių, kurie dažnai kartojami suvant, rašant, laikant pneumatinį kulkštelį, dirbant telegrafe, gali sukelti sutrikimus, kuriuos reikia priskirti prie verslo ar amato susirgimų. Tai yra funkcinės nervų ligos, dėl kurių praleisti daugiausia darbo dienų, skaitant kiekvienam atvejui skalbyklų ir virtuvinių darbininkai gali kentėti nuo išvargimo dėl didelio temperatūros, o darbininkai šaltuos sandėliuose kenčia nuo poveikio šalčio.

Nelaimingi atsitikimai ukiuos JAV, kurie buvo priežastimi mirties, siekė apie 3 800 darbininkų 1958 m., tai yra daugiau mirėjų, negu kurioj kitoj svarbesnėj pramonės šakoj. Tą santykį, 58 mirtys 100 000 darbininkų, pralenkė tik statybos ir kasyklų pramonė. Pakitimai žemės ūky paskutiniaisiais dešimtmečiais sudarė naujas sąlygas. Padidinta mechanizacija ir mašinų darbas sustiprino ukininko sugebėjimą atlikti įvairius darbus: arti, sėti, nuimti derlių ir auginti naminius gyvulius.

Dėl to mašinų progreso nelaimingi įvykiai tiek padažnėjo, kad žemdirbystė dabar tapo rizikingas užsiėmimas. Čia įeina aplinkos sąlygos su jų kraštutinėm temperatūrom, ukiuo gyvuliai — ypatinčiai buliai; ligos, kurios nuo gyvulių persiduoda žmonėm. Tai, kad ukininkas dažnai dirba vienas, taipgi prisideda prie rizikos pakėlimo ukyje.

Užkrėtimo pavojus nuo sužalojimų uky yra daug didesnis, negu pramonėj. Žemės ūky stabilė (tetanus) sudaro ypatingą pavojų. Apie tai bus plačiau paminėta kitoj vietoj. Dabartiniais laikais ukiuose vartojama daug nuodingų chemikalų ir kaikurie iš jų yra stipriai pavojingi. Kartais permažai dėmesio kreipiama į etiketes su užrašais ir perspėjimu apie chemikalų

pavojų. Kaip jau minėta, didesnis mašinų vartojimas sykiu su daugeliu patogumų taipgi sudaro didesnę riziką. Ukininkas ir jo šeimos nariai valdo galingas ir komplikotas mašinas be specialaus apmokymo ir su maža priežiūra ar visai be jos. Dirbant jie užmiršta, kad traktorius ir kitos ukiuo mašinos sudaro įvairių pavojų, nes gali pagriebti rūbų laisvą skverną, pirštines, įtraukti į krumplius ir hematant sumalti.

Todėl, apmokymas, kaip vartoti uky įvairias mašinas yra geriausia priemonė sumažinti nelaimingų įvykių skaičių. Dabartiniais laikais daromos pastangos pagerinti saugumą ukiuos. Labai skatinamos apmokymo programos ir mokyklos, kur supažindina su ukiuo vedimu. Toki klausimai, kaip vartoti įvairius chemikalus ir technišku įrengimais ir mašinų saugumas reikalauja tolimesnio tyrinėjimo. Kąštui labai svarbu, kad ukininkavimo rizika būtų kiek galint sumažinta.

Kai prieš kelis metus Chruščiovas važinėjo po JAV ir apžiūrėjo ukiuos, jis buvo nustebintas, kad šiam krašte vienas darbininkas su mašinom pajėgia daugiau padaryti, negu kolkolui brigada su keliolika darbininkų. Toks amerikiečių darbo našumas skatina rusus mažinti kolkolius darbininkų skaičių, kad jie keltus miestus ir didintų proletarus (sandomus darbininkus).

Iki Greito Pasimatymo

Išleidus šį laikraščio numerį, "Tėvynė" pradeda vieno mėnesio pertrauką, kuri tęsis ištisą rugpiūtį.

Trumpa atvanga suteiks progą "Tėvynės" štabui pasinaudoti atostogom, o taip pat tuo metu atlikti butinus pataisymus mašinos, kuria yra surenkama laikraštis.

Rugpjūčio mėnuo yra tas laikas, kuomet daugelis SLA kuopų atostogauja ir susirinkimų veik įvyksta. Tiesa, gana gyva yra organizacijos vasarinė veikla, pasižyminti išvažiavimais ir gegužinėmis. Šie visi parengimai, kurie bus rugpjūčio mėnesi, "Tėvynėj" jau yra pagarsinti. Todėl manome, kad laikraščio nepasirodymas per ateinantį mėnesį, nepakenks ir nesulėtins mūsų veiklos.

Kalbant apie kuopų veiklą, taip pat turime nepamiršti vaivasa ir neišleisti iš dėmesio vasaros parengimų, kurie teikia naujas ir geras progas naujiems nariams įrašyti. Rūpinimasis gauti organizacijai naujų narių yra pats svarbiausias darbas, turįs vykti be jokios pertraukos.

Pradedant atostogas "Tėvynės" bendradarbiai ir korespondentus prašome ir toliau rašyti savo laikraščiu. Žinutės apie kuopų veikimą ir įvairius įvykius, o taip pat kuopų pranešimai apie numatomus parengimus ir susirinkimus galės būti atspausdinti "Tėvynės" poatostoginiame numeryje, kuris išeis rugsėjo 4 d. Medžiaga, skiriamą minėtam numeriui, prašome atsiųsti bent iki rugpjūčio 27 d. Tikimės, kad skaitytojai bus atlaidūs už trumpą, bet reikalingą pertrauką. Tariame visiems — iki greito pasimatymo. A. Sd.

"AMŽINA" DRAUGYSTĖ

Liepos 9 d. Vilniaus Vingio parke įvyko iškilmingas susirinkimas, skirtas gomulkinės (vad. liaudies) Lenkijos dvidešimtmečiui paminėti. Iškilnių dalyviu tarpe buvo partijos ir valdžios atstovai, tuo metu Lietuvoje viešėjęs Lenkijos "Šlask" dainu ir šokių ansamblis, "nažangiuju" JAV lietuvių grupė ir kt. Kalbėjo J. Žinežda, gi lenkus atstovavo Lenkijos nasiuntinybės Maskvoje sekr. E. Dorosz. Vakare Vilniuje įvyko "Šlask" koncertas. Žinia apie Lenkijos "šventės" minėjimą "Tiesa" pavadino: "Draugystė amžiams" (E)

SLA APDRAUDOS ĮVERTINIMO RAPORTAS UŽ 1963 METUS

Istatymai reikalauja, kad visos Fraternalinės Organizacijos kasmet įteiktų valstijoms, kuriose turi veikiančias kuopas, ne vien smulkų raportą apie savo organizaciją, bet ir raportą parodantį, kokioj padėty yra pomirtinių fondas. Tokis raportas "Valuation Report" turi būti pripažinto aktuario paliudytas. Įteikius jį valstijoms, jis turi buti paskelbtas ir organizacijos organe.

Šis SLA raportas, parengtas aktuario Lenard E. Goodfarb ir SLA sekretorės B. Pivaronos, buvo įteiktas šių metų pradžioje. Jis parodė, kad SLA 1963 metais bendras turtas buvo \$3,581,440.82.

Iš to turto priklauso:

Mortuary Fund	3,148,410.80
Other Funds	433,030.02
	\$3,581,440.82

Pagal mirtingumo lenteles Pomirtinių Fondas turėjo Atsargos Rezervų ir kitoms atsakomybėms iš viso \$3,581,440.82 Raporto turinys angliškai:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA VALUATION REPORT

as of December 31, 1963, made to the Insurance Departments of the various States as required by law.

VALUATION EXHIBIT

Assets	\$3,209,019.04
Bonds and Stocks	162,455.00
Real Estate	23,000.00
Cash	135,427.93
Accrued Interest	32,335.94
Premiums Receivable	10,496.49
Certificate Loans	8,706.42
Total	\$3,581,440.82

Liabilities & Surplus

Actuarial Reserves	\$2,450,727.00
Claims in Process	32,145.03
Advance Premiums	21,894.57
Accounts Payable	4,252.89
Security Reserves	20,495.28
Contingent Reserves	375,000.00
Unassigned Surplus	676,926.05
Total	\$3,581,440.82

Ratio 12 31 63	\$141.02%
62	140.65
61	143.76
60	143.00
59	142.00
58	145.00
57	148.00

Ratio per cent of Assets	Dec. 31, 1963 — 141.02%
Actual and Contingent —	Dec. 31, 1962 — 140.65%
	Dec. 31, 1961 — 143.76%
	Dec. 31, 1960 — 143.00%

To Liabilities —	Dec. 31, 1959 — 142.00%
Actual and Contingent —	Dec. 31, 1958 — 145.00%
	Dec. 31, 1957 — 148.00%

The above valuation indicates that on the basis of American Experience Table of Mortality with interest at three per cent the future assessments of the society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of \$1,051,926.05 (or 41.02%) over and above the statutory standards.

So. Boston, Mass.

Si gegužinė verta paramos

Didžiausia šių metų gegužinė Mass. valstijoje įvyksta rugpjūčio 9 d., sekmadienį, Brockton Fair Grounds, Brockton, Mass. Rengia seniausios lietuviškos radijo programos Nauj. Anglijoje vedėjai Steponas ir Valentina Minkai.

Radio programos vedėjai jau švenčia 30 metų savo veiklos sukaktį. Abu, St. ir Val. Minkai yra gimę ir augę Amerikoj. Nors Lietuvos nėra matę, bet abu gerai lietuviškai kalba ir rašo. Steponas yra baigęs Northeastern University advokaturos mokslą, o Valentina yra baigusi New England Conservatory of Music. Ji yra dukterė a. a. Miko Paltanavičiaus, kuris buvo pirmas "Keleivio" redaktorius ir vėliau Worcesterį "Amerikos Lietuvis" leidėjas ir redaktorius.

Prieš 30 metų Valentiną Minkienę buvo galima girdėti skambinant pianu įvairiose radijo stotyse. Tuomet ji susipažino su radijo vedimu ir įsisteigė savo radijo valandėlę. Tai buvo pirmas kartas kai Bostono apylinkės lietuviams išgirdo lietuvių kalbą, dainas ir muziką oro bangomis. Nuo to laiko jų radijas tarnauja įvairiems lietuvių reikalams. Jie surengia kiekvieną metų talentų vakarą, sukviesdami iš plačios apylinkės lietuvių mergaites ir berniukus pasirodyti. Savo gegužinį išrenka "Miss Lithuania of New England." Taip ir šį kartą bus daroma. Piknike jie duoda gražią programą ir vertingą dovaną.

Šįmet programoj dalyvaus Lietuvių Tautinių Šokių Samburis, bus įvairių drabužių paroda, rinkimas "Miss Lith-

uania of N. E.", pasirodys klaunas, puikus šokių kontestas ir įteiktas dovanos. Rengėjai paėmė puikią, gražią vietą. Tat visi atsilankykime į šią gegužinę.

J. Lekys

Binghamton, N. Y.

SLA 50 kp. rengia pikniką

SLA 50 kp. ruošia savo tradicinį pikniką rugpjūčio 9 d., sekmadienį. Pradžiai 1 val., Antano Lėpos vasarvietėje, Conklin, N. Y. Visi vietos ir apylinkės lietuviams kviečiami į šį pikniką atsilankyti, tuo paremsit kuopos darbuotę. Piknike tikimės turėti svečių iš kaimyninių SLA kuopų, kaip — iš Wilkes-Barre ir kitų miestų. Laikė SLA sekmadienį, Wilkes-Barre binghamtoniečiams pasizadėjo atvykti į mūsų pikniką SLA išdo globėjas ir legalis patarėjas adv. S. Bredes iš New Yorko. Visi jauskime pareigą piknike dalyvauti.

MORTALITY

Ratio per cent of actual to expected mortality on gross amount of risk during

1963—	72.07%
1962—	78.41%
1961—	79.88%
1960—	97.53%
1959—	79.11%

For 1961 and 1962, the ratio is based as net amount at risk instead of gross amount at risk.

INTEREST INCOME FROM INVESTMENTS

Net rate of interest earned on benefit funds during —

1963—	3.09%
1962—	2.89%
1961—	2.82%
1960—	3.07%
1959—	2.97%

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

BERTHA PIVARONAS, Secretary

Kuopos delegatai., Amilija Watro, A. Lėpa ir P. Balchikonis iš seimo grįžo pilni įspūdžių ir pasirošimo darbuotis Susivienijimui. Keturias delegatas, Julius Buchinskas, į seimą nenuvyko, nes negalėjo iš savo pareigų pasitraukti.

Antanas Lėpa grįžęs iš seimo siek tiek buvo sunegalavęs, bet dabar taisosi.

Kazys Staniulis, SLA 50 kp. nenuilstantis darbuotojas, šiais metais buvo du kartus ligoninėj. Buvo padaryta operacija. Buvo taip sustiprėjęs ir net nuykęs į SLA priešėiminį pikniką, Wilkes-Barre. Šiomis dienomis išpuolė iš medžio ir, sakoma, susilaužė nugarkaulį. Dabar randasi Wilson Memorial ligoninėj.

Linkime greitai pasveikti, **Kelrodis į pikniką** Vaziuokit Conklin Ave iki River Boulevard. Vykiti į papui ir gale pasukti į kairę. Privaziuosit pikniko vietą.

Jei tą dieną lytų, tai piknikas įvyks kitą sekmadienį, rugpjūčio 16 d.

P. B. Balchikonis

So. Boston, Mass.

Mirė dr. Povilas Jakimavičius-Jakmaukh

Liepos 13 d. savo kabinete, 515 Broadway, So. Bostone, staiga širdies liga mirė plačiai žinomas lietuvis gydytojas dr. Povilas Jakimavičius-Jakmaukh, sulaukęs 70 m. amžiaus, gyvenęs 106 Forbes Hill Rd., Milton, Mass. Po mišų St. Agatha's bažnyčioj, ketvirtadienį palaidotas Rose-lindale, Mass. kapinėse.

1938 m. gubern. Hurley buvo paskirtas ir iki 1943 m. ėjo Mass. valstijos Sveikatos

komisijos nario pareigas. Baigęs Tufts Medical School buvo ir vienas seniausios Carney ir St. Margaret's ligoninių gydytoju. Buvo American Medical Ass'n, American College of Surgeons, Norfolk District Medical Society nariu ir pernai Mass. Medical Society jį apdovanojo 50 m. narystės medaliu.

Be kitų organizacijų, buvo ir Public Health komiteto nariu. Aktyviai dalyvavo ir veikė keliose lietuvių organizacijose. Tarp kita, buvo Mount Washington Cooperative banko tarybos nariu.

Yra kilęs iš Lietuvos nuo Vabalnikų. Amerikoj išgyveno visą savo amžių, palikdamas žmoną Mary T. (Mahoney), sunki kuniga Paul M. Jakmauh, St. Mary of the Annunciation bažnyčioj, Melrose, Mass., dukterį Mrs. Mary A. Dwyer, gyv. Ridgewood, N. J., 3 brolius: Joną, Petrą, gyv. Fairhaven ir Edward, Dorchester, Mass., seserį Ann Ivas - Ivaškevičienė, Dorchester, pusseseres — Valeriją Kazlauskienę, Flushing, N. Y., Kaziunę Pavilionienę, Wantah, L. I., N. Y., brolių Melvidą, Flushing, N. Y. ir Cerebiejų šeimą, Maspeth.

Tebunie velioniu lengva išsėtis Amerikos žemelėj. Giminėms reiškiama gili užuojautja.

Valerija Kazlauskienė,

Aliquippa, Pa.

SLA 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 9 d., 2 val. po pietų, pas draugą Einikį, 1501 Green Street, Aliquippa, Pa. Visi nariai ir narės prašomi dalyvauti, nes turime daug reikalų aptarti. **J. Pleškaitis, sekr.**

CHRUŠČIOVO KALBA APIE PABALTIJĄ SUKĖLE PASIPIKŲTINIMĄ

Chruščiovas Svedijoje, Stokholmo rotušėje, birž. 23 d. paskaitoje kalboje palietė Pabaltiją kraštus. Toji kalbos vieta, kaip nurodė Vakarų spaudos atstovai, sukėlė ne tik švedų nusistebėjimą, bet ir pasiūlykimą. Chruščiovas apie Pabaltiją kalbėdamas pirmiausia nuvertino laisvosios Lietuvos ir kitų Pabaltijio kraštų laikotarpį.

Sekant "Tiesa" (nr. 147, birželio 25), Kremliaus vadovas švedams aiškino: "Lietuva, Latvija ir Estija — praeityje buvo agrariniai — žaliaviniai išsivysčiusių kapitalistinių šalių priedėliai. Jūs taip pat žinote, kad socialistinę statybą šios respublikos pradėjo 20 su viršum metų vėliau už kitas tarybines respublikas ir jau pirmaisiais Tarybų valdžios metais buvo fašistinių grobių žiauriai okupuotos. Ryšium su tuo jums, galimas dalykas, bus įdomu sužinoti nors kai kuriuos skaičius ir faktus, rodančius pramoninį Pabaltijio respublikų išsivystymą."

Toliau Chruščiovas nustebusiems švedams bėrė skaičių vartinę apie pramonės padidėjimą, mokyklas, studentų skaičių. Taigi, Chruščiovo tikslas buvo skelbti: žiūrėkite, kaip klesti sovietų "globojami" kraštai! Tai patvirtino žodžiai: esą "Sovietų Sąjunga vadovaudamasi broliškais visų jėgų gyvenančių tautų interesais, teikia vieniems ar kitiems respublikoms daug galimybių ekonomiškai vystytis."

Toliau Chruščiovas pripažino, kad ir Pabaltijį dar nesą

išspręsti visi ekonominio, socialinio — buitinio pobūdžio klausimai. Pagaliau jis švedus "nuramino," teigdamas, kad žemės ūkio gamybos lygis Skandinavijoje ir "ypač Švedijoje" aukštesnis, negu Pabaltijio respublikose." Čia svečias jau smogė savo šeimininkams jiems primindamas, kad partija Pabaltijio respublikom iškėlusiu uždavini "jus pavyti ir pralenkti pagal žemės ūkio gamybą."

Svedams ir Vakarų pasauliui čia buvo aišku — Chruščiovas neleistinai išsišoko ir jau vien dėl tu palyginamųjų skaičių. Pabaltijio priminimų gerokai sudrumstė švedų nuotaikas. O juk švedų visuomenė, kaip nurodė vokiečių spauda ("Frankfurter Allgemeine" nr. 47) nepaprastai domisi nežmoniško lygio gyventojų išvežimais iš Pabaltijio, o apie tai, žinoma, Chruščiovas neužsiminė nė žodžiu.

Kitų kraštų spauda, pvz. "Neue Zuercher Zeitung" nr. 173, pažymėjo, kad buvęs N. Chruščiovo "iškrypimas iš būdžių" turėjęs vieną tikslą, būtent išryškinti svarbų Maskvai argumentą ir painformuoti ne tik švedus ir pasaulį, bet ir gausius švedijoje gyvenančius emigrantus, kad Kremlius Pabaltijio valstybes laiko Sov. Sąj. dalimi. O švedijoje, pagal šveicarų dienraštį, 95% pabaltiečių pabėgėlių jau turi krašto pilietybę, jie jau asimiliavęsi, turi geras valstybines tarnybas ir šandien laikomi vertinga švedų tautos dalimi.

Mahanoy City, Pa.

Isigijo doktoratą

Dr. George Kapo, sunus Mrs. Violet Kapo, iš Mahanoy City, Pa. šį pavasarį isigijo daktaro laipsnį iš chemijos srities Case Technologijos Institutu. 1959 m. jis baigė Lehigh universitete chemijos studijas B. S. laipsniu. 1961 m. baigė Case Technologijos institutą M. S. laipsniu, o šiais metais toje pačioje aukštojoje mokykloje gavo doktoratą.

Savo disertaciją dr. G. Kapo nuodugnai ir mokslškai išgvildeno anglies pavertimą chemikalais klausimą. Jis yra tos nuomonės, jog anglis gali būti panaudota atominėi energijai gauti.

Šiuo metu dr. G. Kapo yra profesorium Central University of Venezuela, Caracas. Taip pat jis tęsia savo tyrinėjimus apie anglis.

Mrs. Violet Kapo yra A. S. Gegužių duktė, taigi jaunas mokslininkas yra Gegužių šeimos anukas. Kaip žinom, Stasys Gegužis yra SLA viceprezidentas, daug prisidėjęs prie šeimos išmokslinimo.

JAUNIMO STUDIJŲ DIENOS VOKIETIJOJE

Liepos 18-20 d. Bad Godesberge, Vak. Vokietijoje, vyko pirmos lietuvių Jaunimo Studijų Dienos. Dalyvavo 60 jaunuolių, daugiausiai studentų. Paskaitas skaitė dr. J. Griņius, Stp. Vykintas-Povilavičius ir V. Natkus. Sekė gyvos diskusijos. Moderatorium buvo V. Natkus.

SLA 378 NEW HAVEN, CONN. JAUNIMO KUOPOS ANSAMBLIS "VILURKAS" VAD. L. MIKALAVIČIUTIS. RUGPTUČIO 2 D. ATLEKA MENINĘ PROGRAMĄ SLA 4 APSKR. METINĖJ GEGUŽINĖJ, BELLEVIEW PARKE, ŠALIA WATERBURY, CONN.

Sėdi — Lina Mikalavičiūtė, Danutė Kronkaitytė, Violeta Kronkaitytė, Birutė Šaulytė, Barbora Vilčinskaitė, Zita Šaulytė, Irutė Kronkaitytė ir Melonija Biknaitytė.

Stovi — Jonas Mikalkevičius, Arvydas Velička, Vyngantas Velička, Vacys Plečkaitis, Virginijus Jonynas, Gintaras Zemliauskas, Romualdas Pustys ir Stasys Lipčius.

KELIOS MINTYS . . .

Atkelta iš 1 pusl.

PABAIGA

Baigiant seimą buvo svarstoma vieta ateinančio suvažiavimo Pensilvanijos valst. kuopos palaikė 216 kp. delegato J. Zdunski kvietimą rinktis pas juos, Erie, Pa. Taip pat nuosirdžiai kvietė A. Kaulakienė seimą daryti Miami, Fla. Balsuojant dauguma pasisakė už Clevelandą. Taigi ten 1966 m. įvyks 54 seimas.

J seimą buvo atvykę daugiau šimto delegatų iš įvairių vietų. Toliausias keliones yra atlikę dr. M. ir A. Deveniai, atstovavę 75 Los Angeles, Calif. kuopą ir A. Kaulakienė, 44 kp. delegatė, atvykusi iš Miami, Fla. Buvo delegatų, kurie į seimą atvyko tik pirmą kartą, bet dauguma jau užsitarnavę organizacijos veikėjai ir seime dalyvavo jau keletą kartų.

Buvo ir svečių. Gražų pavyzdį parodė tie, kurie pasistengė atsivežti jaunimą. Štai J. Tumavičienė atsivežė savo anukę Ireną Švick, Banelienė — anukę T. Banelytę, S. Butvytis — dukrą R. Butvytę ir t.t. Šios pastarosios pateko į Jaunuolių Komisiją.

Visi seimo darbai, dėka prez. P. P. Dargio gero vadovavimo, vyko labai sklandžiai, kas leido greičiau užbaigti patį seimą. Neskaitant pertraukų, galima sakyti, jog patys posėdžiai tęsėsi tik dvi dienas. Tai naujas reiškinys SLA seimų istorijoje ir jį reikia teigiamai vertinti.

OI, GRYBAI, GRYBAI!...

Grybai neturi nei šaknų, nei chlorofilo, nei žiedų. Jie neturi ir lapų, todėl maitinasi gatavomis organinėmis medžiagomis. Valgomieji grybai pasižymi bdingu skoniu ir kvapu, gražia išvaizda, turi daug maistingų medžiagų, todėl jau nuo žilos senovės jie mėgstami ir plačiai vartojami įvairiais pavidalais: kepti ar virti, marinuoti ar sudyti.

Savo maistingomis medžiagomis: angliavandeniiais, riebalais, ypač baltymais ir vitaminais jie pralenkia daugumą daržovių ir net kaikiuriuos vaisius. Pavyzdžiui, švieži baravykai maistingesni už morkas, kopūstus, o džiovinti du kartus maistingesni už kiaušinius ar vaisingą dešrą.

Grybuose yra daug fermentų, kurie padeda žmogaus organizmui lengviau suvirškinti ir įsisavinti maistą. Beveik visuose grybuose yra daug vitaminų. Juose gausu ir mineralinių medžiagų: kalio, fosforo, geležies, vario ir kt. Taip pat yra 52% ekstraktyvių medžiagų, kurios suteikia malonų kvapą ir gerą skonį.

Pastebėta, kad valgant grybus gerėja apetitas, nuotaika, geriau virškinamas maistas, sustintenyvėja organizmo medžiagų apytaka, sustiprėja nervų sistema, geriau funkcionuoja širdis, be to, organizmas pasidaro atsparesnis įvairioms ligoms. Pastaruoju metu Japonijoje iš pievagrybių sulčių buvo išskirta medžiaga, stabdanti vėžio ląstelių vystymąsi. Gal but, neto limoje ateityje iš grybų bus pagaminti vaistai, kurie užkirs kelią šiai baisiai ligai.

Ne visi grybai yra vienodai maistingi. Maistingiausi — baravykai. Jiems artimi yra pie-

vagyriai, bobausiai, rudmėsės. Daugiausia maistingi medžiagų yra kepurėlėje. Košeiliai šiuo atžvilgiu ne tokie naudingi, tačiau ir jie, sudžiovinti su menkesnės vertės grybais ir sumalti į miltus, drauge su kitu pašaru tinka šerti karvėms, kiaulėms, vištoms. Pastebėta, kad įmaišius vištoms į lesalą grybų miltų, padidėja jų dėslumas.

Grybai sunkiai virškinami. Virškinamumas didele dalimi priklauso nuo šio produkto paruošimo būdo. Nereikia jų perdaug virinti arba kepti. Patiekalai iš džiovintų grybų, sutrintų į miltus, yra maistingesni, nes geriau suvirškinami. Nepatariama grybus valgyti 2-3 kartus per dieną, nes perdaug apkraunamas skrandis. Sergantieji skrandžio ligomis visiškai neturėtų vartoti grybų.

Grybai auga miškuose nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens.

Grybauti geriausia ankstyrytą, nes dieną saulės apšviestoje miško paklotėje juos sunkiau pastebėti. Grybas raunamas laivai, pasukinęs košelį apie jo išilginę ašį, arba nupiaunamas peiliu prie pat žemės. Taip renkant grybus, išsaugojama žemėje esanti grybiena, ir po kurio laiko augimas grybo vietoje išauga kitas. Dėl to prityres grybautojas visuomet žino, kur auga grybai. Nupiovus peiliu, iš karto matyti, ar grybas sveikš, ar sukirmijęs. Renkami tik jauni ir sveiki grybai. Senų, peraugusių, sukirmijusių grybų rinkti nepatariama, nes juose skyla baltymai ir riebalai ir pasigamina nuodingų medžiagų.

Negera skinti tik kepurėles, paliekant ilgas kotus. Radus grybą, toje vietoje nedraskykime samanų, nes suardysime grybiena, ant kurios formuojasi nauji vaisiakūniai. Grybų ištekliai nėra neišsemiami. Netinkamai grybaujant, juos galima smarkiai sumažinti.

Grybus geriausia rinkti į medines pintines, nuvalytus, kepurėlėmis žemyn. Joų jie nesulaužo, nesukaista, nes yra gera oro cirkuliacija. Grįžus į namus, grybai galutinai nuvalomi, surušiuojami, atrenkami džiovinimui, sudymui ar marinavimui. Jei nespėjama apdoroti, jie išnešami į šaltas patalpas (galima į rusų) ir išklajami plonu sluoksniu taip, kad kits kito nesiektų. Keletą valandų palikti pirtinėje ar supilti kruvoje jie pradeda gesti, kaisata, ištyžta, netgi nuodingi pasidaro.

Grybai marinuojami, sudomi ir džiovinami.

Marinuojami jauni, tvirti baravykai, kazlėkai, lepšės, raudonviršiai, rudmėsės, gruzdai, pukuotės, pievagrybiai ir kitokie.

Sudyti tinka umėdės, paliepis, kelmučiai, gruzdai, baltikai, voveruškos ir kt.

Džiovinti galima visus grybus. Prieš džiovinant jų nereikia nuplauti, nes tuomet džiuodami pajuodoja. Kotai ir kepurėlės džiovinami atskirai. Džiovinimo krosny ir orkaitės laikomi praveri, kad išėtų susidarę garai. Sausi grybai sudedami į nedidelius retos medžiagos maišelius ir laikomi sausoje vietoje.

Iš marinavimui, džiovinimui ir sudymui netinkamų grybų ruošiamos grybų sultys, kurios vartojamos įvairiems padėjams gaminti, sru-

boms paskaninti ir kitur. Tuo tikslu švariai nuvalyti grybai smulkiai supiaustomi gabalėliais, sudedami į emaliuotą puodą, pripilama šiek tiek vandens ir virinama, kol pasidaro į klijus panašus skystis, t. y. sultys. Paskui jos nupilamos (nukošiamos nuo grybų) ir laikomos švariuose sandariai uždarytuose stikliniuose induose.

Ankstyvieji grybai yra pavasariniai—bobausiai ir briedžiukai. Tai puikus valgomieji grybai. Bobausiai kai kur vadinami "smarčkomis" arba pavasariniai "baravyku". Auga nuo balandžio pabaigos iki gegužės pabaigos spygliuočiuose miškuose, daugiausia smėlingų pušynų kirtimuose, senose gaisravietėse, miško aikštėse, prie kelių ir takų. Pasitaiko kartais ir laptočių miškuose. Nekirmija. Lietuvoje daugiausiai renkamas valgomasis bobausis (Gyromitra esculenta). Naudojamas šviežias, keptas, virtas ir džiovintas.

Bobausiai yra nuodingi grybai. Turi nuodingos helvelinės rūgšties. Tačiau ji verdant suskyla, išsiskiria į vandenį. Todėl bobausius prieš ruošiant valgiui reikia visuomet 10-15 min. pavirinti, po to sunka nupilti, vėl užpilti vandeniu ir dar kartą pavirinti. Tai pakartoti 2-3 kartus. Po to bobausius šaltu arba šiltu vandeniu gerai išplauti ir toliau ruošti, kaip ir kitus valgomuosius grybus.

Iš briedžiukų daugiausia paplitęs valgomasis briedžiukas (Morchella esculenta). Auga tuo pačiu laiku, kaip ir bobausis, tik lapuočiuose miškuose, pakankamai apšviestoje drėgnoje kirtavietėse, gaisravietėse, aikštėse, kartais

parkarklės, paalksnės ir kt.

Perlaužus kepurėlę, ar košelį, tiek iš piengrybio paliepio, tiek iš piengrybio grusdo ir piengrybio paberžio teka pieniškos sultys. Tai labai būdingas piengrybių požymis. Rudeniop, kai kiti valgomieji miškuose, ypač pušynuose, didėlimis grupėmis pasirodo raukšlėtasis gudukas (Rozites caperata). Kepurėlė iš pradžių pusiau rutuliška, vėliau įgauna varpelio formą, baltai gelsva, kartais iki 12 cm skersmens. Kotelis truputį šviesesnės spalvos negu kepurėlė, su baltu, kartais gelsvu pievelės pavidalo žiedu. Linkęs kirmyti. Pasižymi geru skoniu, tinka sudymui ir marinavimui.

Prie rudeninių grybų priklauso ir žalsvasis baltikas (Thricoloma equestre), dažnai vadinamas žalioko. Tai puikuose valgomasis grybas. Auga rugsėjo-spalio mėn. sausuose smėlietuose pušynuose, dažnai grupėmis. Linkęs kirmyti. Vartojamas sudymui, marinavimui arba šviežias virtas. Neigiama pusė ta, kad baltikas smėlietas. Norint smėlį lengviau pašalinti, patariama vieną parą pamirkyti. Jei yra galimybės tekančiam vandeniu, o paskui jau ruošti.

Vienas iš vėliau rudenį augančių grybų yra paprastasis kelmutis (Armillaria mellea). Auga ant medžių stuburių, kelmų, šaknų, o kartais net ant karnių. Kirmija. Vartojamas sudymui, marinavimui, džiovinimui ir šviežias.

Jau pirmąkart žmogus, pradėjęs maistui vartoti grybus, žinojo, kad be valgomų grybų, yra nemaža ir nuodingų. Ne visi grybai vienodai nuodingi. Mirtinai nuodingos yra žalsvoji, gelsvoji ir baltosios musmirės.

Pats nuodingiausias grybas yra žalsvoji musmirė (Amanita phalloides). Kepurėlė iš pradžių esti varpelio pavidalo, paskui plokščiai prasiskleidusi, kartais iki 7-15 cm dydžio. Buna pilkšvai žalsvos, alyvinės, žalios, balsvos, alyvinės geltonos ar visai baltos spalvos. Kartais kepurėlės paviršiuje matyti įvairaus dydžio netaisyklingos formos baltų žvynelių. Kotelis baltas, rečiau žalsvas ar pilko atspalvio. Jo pagrindas sustorėjęs, gumbo pavidalo, apgaubtas laisva balta ar žalsva išnara, kurios žymi dalis buna išlindusi iš žemės. Viršutinėje koštelio dalį yra ryškus, paprastai rievėtas žiedas (skėtelis).

Auga nuo vidurvasario iki rudens lapuočių ir mišriuose miškuose. Musmirė turi nuodingų medžiagų, kurios ir verdančiame vandeny nesuskyla, neištirpa. Todėl žalsvoji musmirė yra mirtinai nuodingas grybas.

Si musmirė panaši į žalsvas, gelsvas ir baltas umėdes. Atskirti nesunku, žinant, kad umedžių koteliai niekuomet neturi žiedo (skėtelio) ir pagrinde sustorėjimo su išnara. Yra nuodingų ir kitų grybų, tačiau jie nuo valgomųjų grybų nesunkiai atskiriami. Kaip buvo jau minėta, apsinuodijama ir valgomais grybais, jei jie renkami pasenę ar pakasti šalnu.

Apsinuodijusiam suteikiant pirmą pagalbą, pirmiausia sukeliamas dirbtinis vėmimas, išvalomas skrandis, duodama juodos kavos ar stiprios arbatos. Skrandis plaunamas 1 nuoš. tanino skiediniu arba 0,2% kalio permanganato tirpalu. Apsinuodijimo atveju reikia kreiptis į gydytoją.

Grybai, kaip ir uogos, yra didelis miško turtas, geras sveikatos šaltinis.

V. Urbom

—: DAINORELIS :—

EI, ZOLELE

Ei, zolele,
Ei, zolele,
Tu žaboj mano!

Reiks samdyti,
Reiks samdyti
Jaunusius brolielius.

Reiks nupirkti,
Reiks nupirkti
Plėninius dalgelius.

Reiks nupiauti,
Reiks nupiauti
Žaliąją žolelę.

Reiks samdyti,
Reiks samdyti
Jaunusius seseles.

Reiks dirbinti,
Reiks dirbinti
Klevinius grėblėlius.

Reiks sugrėbti,
Reiks sugrėbti
Žaliąją žolelę.

Reiks kinkyti,
Reiks kinkyti
Juodbėrius žirgelius.

Reiks parvežti,
Reiks parvežti
Žaliąją žolelę.

Reiks pašerti,
Reiks pašerti
Juodbėrį žirgelį.

Reiks nujoti,
Reiks nujoti
Pas jauną mergelę.

Tėvynė

KAS GIRDET PAS MUS IR KITUR

SLA parėmė sportininkus ir E. Simonaitį

SLA Pild. Taryba savo posėdiniame posėdy paskyrė iš Tautos Reikalų Fondo \$100.00 auką lietuviams sportininkams, kurie šiuo metu viešai Australijoje ir turi krūpinio rungtynes su vietos žymiausiomis komandomis.

Mūsų sportininkai rungtynes laimi, apie juos praneša jų laikraščiai, TV ir radio stotys. Tuo būdu lietuvių sportininkai gražiai ir vykusiai garsina Lietuvos vardą. Kelionė į Australiją yra susijusi su didesnėmis išlaidomis, prie kurių padengimo prisideda Amerikos lietuvių savo aukomis. Kaip matome, SLA vadovybė taip pat parėmė stambia auka sportininkų gražų žygį.

Tame pačiame posėdy Pild. Taryba, rekomenduojant Lietuvos gener. konsulo J. Budriui, paskyrė \$100.00 auką Maž. Lietuvos žymiam veikėjui E. Simonaičiui paremti.

SUVAŽIAVIMAI SLA VASARNAMY

Šiuo metu SLA vasarnamy Atlantic City, N. J. atostogauja Jurgis Kiaunė, dr. Kanauka ir I. Mikolainienė iš New Yorko, J. Urbonas iš Shenandoah, Pa., B. Tvarokas iš Philadelphia, dr. A. Didžiulienė ir arch. B. Elsbergų šeimos iš Trentono ir kiti.

Rugs. mėn. pirmą savaitę vasarnamy įvyks Maž. Lietuvos Bičiulių draugijos suvažiavimas, o kiek vėliau SLA 5-tos apskrities ir Spaudos Klubo narių suvažiavimas.

Taip pat nemaža svečių atvyks vasaroti rugpjūčio mėnesį. Norintieji SLA vasarnamy pabuvoti prašomi iš anksto užsisakyti kambarį, parašant:

Lith. Alliance of America,
307 W. 30th Street,
New York, N. Y. 10001
Vasarnamio adresas yra šis:

SLA Manor,
155 States Ave.,
Atlantic City, N. J.
Tel. Code 609-345-5867

SANDAROS SEIMAS STAMBIAI PARĖMĖ SAVO ORGANIZACIJĄ

Neseniai įvykusiamie Tautinės Sandaros seime Wilkes-Barre, Pa., į centro valdybą buvo išrinkta: pirmininku S. Gegužis, vicepirmininkais P. P. Dargis, A. Chaplikas ir dr. K. Drangelis, sekretorium M. Biekša, išdalininku G. Šukys.

Seime dalyvavo apie 50 atstovų ir svečių. Praėjo gražioje nuotaikoje. Vakare, Sterling viešbučio restorane seimo dalyviams buvo puikios vakarės.

Organizacijos reikalams aukų gauta \$3,700.00. Jų rinkimą atliko G. Dargienė.

Seimo prezidiumą sudarė: pirm. S. Gegužis, vicepirm. P. Dargis, A. Chaplikas, redakt. M. Vaidyla. Protokolą rašė Z. Vitaitienė.

Išsiskirstyta naujų pasiryžimų dirbti organizacijai ir jos siekimams.

Atsiusta paminėti PASAULIO LIETUVIS, P. L. B-nės informacinis biuletenis No. 7-8, gegužės-birž. m., 1964 m. Prenumerata — nemažiau kaip 1 dol. metams. Adresas: 1118 Rutherford Rd., Cleveland Hts., Ohio 44112.

LIETUVYBEI ISLAIKYTI IRASYKIM DAUGIAU JAUNIMO I SUSIVIENIJAMA LIETUVIŲ AMERIKOJE.

“TĖVYNĖS” SKAITYTOJAMS

Pranešame gerbiamiems skaitytojams, kad per rugpjūčio mėnesį, dėl tarnautojų ir redakcijos štabo atostogų, “Tėvynė” nebus išleidžiama. Poatostoginis laikraščio numeris išeis rugsėjo 4 d.

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

Liepos 11 d. iškilmingai buvo atidarytas SLA vasarnamis Atlantic City, N. J. Viršuje: 1) svečiai—SLA viceprez. S. Gegužis, švietimo Komisijos pirmin. dr. P. Grigaitis, Kontrolės Komisijos narys A. S. Trečiokas, J. Kaminskas ir Kontr. K-jos pirmin. S. Michelsonas. 2) Vaisių metu vaisvandeniu gavinasi — prez. P. P. Drgis, sekret. B. Pivaronienė ir daugiamečiai SLA darbuotojas A. Augunas. Apačioje: 1) Kalba sekr. B. Pivaronienė. 2) Pašnekės vadovybės narių—prez. P. P. Dargis, dr. S. Biežis, išdalininkė N. Gugienė. 3) Poilsiauja — Sandaros redaktorius M. Vaidyla, dr. M. Račkauskaitė ir N. Vidunaitė-Mc Laughlin.

ATSILIEPIMAI APIE SEIMĄ

Laikraštiniukas Ant. Gintneris, kuris yra dalyvavęs SLA seime, grįžęs į Chicago atsiuntė prez. P. P. Dargiui laišką, kuriame labai teigiamai vertina įvykusį seimą. Tarp kitko, laiške rašoma:

“Ačiu už viską: gerą SLA seimą, tvarkingą jo pravedimą, vakarienę piknikę, pusryčius viešbuty, už žmoniškumą, nuosirdumą ir pastumą. Žodžiu, esate verti tokio pagyrimo ir šilto žodžio!”

Grįžau į namus laimingai, patenkintas esu seimu ir kelione. Įspūdžių patyriau apšči. Jų užteks ilgam laikui. Manau, kad seimo aprašymą jau skaitėte spaudoje. Dabar bus apie tai dar daugiau

straipsnių — trys seimai, vasarnamio krikščynos ir Pennsylvanijos kalnuose.

Labai džiaugiuos, kad būčiau 53 šeime Wilkes-Barre, kur patyriau SLA dvasią ir prasmę. Dabar esu visai kitos patirties vyras, nes pažinau daugiau 100 naujų žmonių, žinau seimų tvarką, galiu plačiau žiūrėti į ateitį, ypač rašant straipsnius spaudoje. Žodžiu, viskas pavyko 100%. Dabar reikia tik padirbėti.

Reiškiu pagarbą ir padėką. Linkiu toliau sėkmingai vairoti SLA! Iki kito pasimatymo kur nors gyvenimo aronoje. Sudiev.

Antanas Gintneris”

LIETUVIŲ DIENA PASAULINĖJ PARODOJ

Rugpjūčio 23 d. — Lietuvių Diena. Visi reikalingi darbai yra padaryti ir skubiai atliekami paskutiniai pasiruošimai, kad rugpjūčio 22 d. išvakarėse, rugpjūčio 23 d. ir 24 d. Federaliniam Paviljonc, programos būtų sėkmingos. Reklamavimas ir plakatai ruošiami, laikraščiai ir radijo vandenėlių vedėjai kviečiami talkon.

LKPP valdyba su komisijomis dažnai posėdžiauja ir darbuojasi. Daugelis žymių žmonių, amerikiečių ir lietuvių, jau yra pakviesti dalyvauti Lietuvių Dienos garbės svečiais.

Lietuvių Dienos programą praves Ruta Lee - Kilmonytė. Visa programa bus rekurduojama ir jau yra susitarta su specialistais. New Yorko Lietuvių Prekybos rūmai, bendrai su LKPP, baigia spausdinti Liet. Dienai ir visai parodai Vadovą, kuris bus paravinėjamas po 1 dol., o taipgi Liet. Dienos programa, ženkličiai ir atvirutės.

Susitarta su New Yorko epauda, radijo ir televizija dėl Liet. Dienos programos skelbimo.

Programą atliks didžiulis choras iš apie 1,500 dainininkų ir 700 šokėjų, suvažiavusių iš viso laisvojo pasaulio.

Tokioj šventėj turi dalyvauti ne tikstanciniai, o dešimtis tukstancijų lietuvių, kad tinkamai pasirodžius prieš visus. Prašomi visi lietuvių gausiai dalyvauti šventėje ir pasirodyti pasauliui, kad lietuvių verti laisvės ir nepriklausomybės.

A. S. Trečiokas

DAIL. N. JASUKYNAITĖS DARBŲ PARODA

Rugsėjo 9 d. “The Pen and Brush” galerijoje, 16 E 10th St., New Yorke, bus atidaryta dailininkės Natalijos Jasiukynaitės tapybos darbų paroda. Dailininkė neseniai grįžo iš atostogų ir dabar rūpinasi parodos reikalais. Bus išstatyta apie 30 dailininkės paveikslų. Paroda tęsis iki rugsėjo 23 d. Visuomenė iš anksto kviečiama atsilankyti į N. Jasiukynaitės paveikslų parodą.

“LIETUVOS ATSIMINIMŲ” RADIO PIKNIKAS

Sekmad., rugpjūčio 2 dieną, visi keliai veda į metinį “Lietuvos Atsiminimų” radio ir “Rutos” pikniką. Jamaica Polish National Hall ir Park, 108-11 Sutphin Boulevard.

Programoje: Moterų dainos trio “Ramunė,” iš New Jersey; E. Kidzienė, E. Kidziūtė ir Edna Mack-Mackevičiūtė. Lietuviškos gražuolės rinkimas, išrinkti “Miss Lithuania, 1964”, Tautiniai šokiai.

Lietuviškų valgių bufetą ruošia A. Kauno maisto prekyba. Pradžia 1 val. Šokiai nuo 5 iki 10 val. Programa 4 val. Piknikas įvyks betkokiam orui esant. Įėjimas —

1 dol. ir 25c. už ženkliuką ir N. Y. miesto pramogų taksus. Nuosirdžiai visi kviečiami. Prof. J. Stukas, direkt.

PAJIESKOJIMAS

Buvusių PLUNGES gyventojų įieško Amerikos lietuvis, kas link nuosavybių. Visi atsakymai konfidencialūs. Rašykite: Box 39, 307 W. 30th St., New York, N. Y. 10001

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Liepos 25, 1964

ISMOKAMOS APDRAUDOS

NELLIE KVEDER, 30 kp., Scranton, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 6, 1924 m., mirė liepos 11, 1964 m. Velionės sunui, Anthony Kveder, apdraudus išmokėta	\$1,000.00
STEPONAS GRAMULIAUSKAS, 76 kp., Brooklyn, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 11, 1915 m., mirė birželio 24, 1964 m. Velionio seserį, Pologiją Petulis-Peculis, apdraudus išmokėta	\$150.00
JONAS KUIZINAS, 104 kp., Pittsburgh, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 1, 1929 m., mirė birželio 22, 1964 m. Velionio žmonai, Petronai Kuizinas, apdraudus išmokėta	\$600.00
JOHN KOVAL, Jr., 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 22, 1960 m., pridėtiną apdraudą paėmė rugpjūčio 1, 1963 m. Velionio žmonai, Elvira Koval, apdraudus išmokėta	\$3,000.00
MIKAS KUPRIS, 214 kp., St. Louis, Mo., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 1, 1931 m., mirė birželio 22, 1964 m. Velionio dukteriai, Nellie Kupris, apdraudus išmokėta	\$300.00
JURGIS GRIBAS, 373 kp., St. Petersburg, Fla., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 14, 1917 m., mirė gegužės 9 d., 1964 m. Velionio podukrai, Patricia Zimmerman, apdraudus išmokėta	\$600.00
Viso	\$5,650.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$91,182.50

ISMOKAMOS LIGOJE PASALPOS

A. Yukno, 41 kp., Lawrence, Mass., sirgo 5 sav. 1 d.	\$16.90
E. Lukosius, 123 kp., Montreal, Canada, sirgo 3 sav. 6 d.	48.00
A. Alisauskas, 126 Pav., New York, N. Y., sirgo 5 sav. 6 d.	36.25
S. Kveder, 127 kp., Lynn, Mass., sirgo 7 sav. 1 d.	21.76
M. Kupris, 214 kp., St. Louis, Mo., sirgo 4 sav. 5 d.	23.64
J. Jaselinus, 248 kp., So. Norwalk, Conn., sirgo 7 sav. 1 d.	27.01
P. Kaulius, 342 kp., Easton, Pa., sirgo 3 sav. 4 d.	88.00
Viso	\$261.56
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$12,840.40

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

SLA VASARNAMIS ATLANTIC CITY, N. J.

155 States Ave. Telefonas Code—609 — 345-5867

Naujas SLA MANOR — Polesio Namas jau atidarytas. Čia rasit jaukią lietuvišką aplinką. Garsus kurortas Atlantic City, N. J. suteikia daug pramogų, įvairių pasilinksminimų, pasivažinėti juroje laivais, žvejoti, sportuoti, lankyti teatrus, o kas svarbiausia — gražiai pailsėti ir sustiprinti sveikatą.

Naujas SLA Polesio namas gražioje vietoje, pusė bloko nuo juos. Galima pasinaudoti virtuve.

Gerai rengti kambariai. Svečių patogumui kiekvienas kambarys turi vonią. Kambariai tinka šeimoms ir pavieniams asmenims.

SLA nariai ir visi lietuvių kviečiami pasinaudoti SLA vasarnamiu, kuris veikia visą vasarą. Užsisakyti kambarius per SLA centrą:

307 W. 33-TH ST., NEW YORK, N. Y. 10001
Telefonas—Code 212. LA 4 5529

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigus, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y. Tel. TA 7-9518.

Blogis juo d'desnis, juo riau sutinkamas. Blogi vaikai — tėvų griekai

Tel. Virginia 7-4499

SHALINS (SHALINSKAS)

Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiame garbingas laido tuves. Kopyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS ir J. B. SHALINS

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS **Lati savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.**

NAUJIENOS **spausdina vėliausias, tiksliausias ir idomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.**

NAUJIENOS **spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir “Kritikos bei polemikos” skyriuje leidžia visiem pareikšti savo nuomonę.**

NAUJIENŲ **prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje—\$13.00 metams, \$7.00—pusė metų. Kitose valstybėse—\$18.00 metams, \$8.00 — pusė metų, Chicagoje—\$15.00 metams, \$8.00 — pusė metų.**

NAUJIENAS **gausite, jei pastausite čekį arba money orderį tokiu adresu:**

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę,— pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Prenumeratos kaina metams — \$11.00, pusė metų—\$6.00 Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

JAU IŠEJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išėiviją visoje Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išėivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo: yra tik legenda, kad išėivė Amerikoje musiečiai pastatė “Aušros” miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuvių plaukė juromis 3 mėnesius, ir išėivė Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pensilvanijon angliu kaisti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kūrėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis musiečių katalikų nuosavybes, bažnyčios prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienių ir kitų ėjo smarkios rungtynės.

Bet išėivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaullio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nosiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina \$5.00; minkštais apdarais — \$4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.